

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ TUTANAK DERGİSİ

106 ncı Birleşim

10 Haziran 1982 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	Sayfa	Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	34	
II. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ	34	
1. — Şahabettin Ovalı hakkındaki ölüm cezasının yerine getirilmesine dair Başbakanlık tezkeresi ile Danışma Meclisince kabul olunan metin ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 3/8; M. Güvenlik Konseyi : 3/197) (D. Meclisi S. Sayısı : 128; M. G. Konseyi S. Sayısı : 417)	34:35	44-45
2. — Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince kabul olunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi İçişleri Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/15; M. G. Konseyi : 1/375) (D. Meclisi S. Sayısı : 121; M. G. Konseyi S. Sayısı : 416)	35:44	
3. — 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesine Bir Fıkra, 19 uncu Maddesinin 5 Numaralı Fıkrasına Bir Bent Ek-		
lenmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince kabul olunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/27; M. G. Konseyi : 1/370) (D. Meclisi S. Sayısı : 107 ve 107'ye 1 inci Ek; M. G. Konseyi S. Sayısı : 414)		46
4. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 31 inci Maddesine İki Geçici Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifinin Danışma Meclisince reddolunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 2/12; M. G. Konseyi : 2/93) (D. Meclisi S. Sayısı : 119; M. G. Konseyi S. Sayısı : 413)		
5. — İnşa Halindeki Taşınmaz Malların Satın Alınmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince kabul olunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/114; M. G. Konseyi : 1/374) (D. Meclisi S. Sayısı : 118; M. G. Konseyi S. Sayısı : 412)		46-49

GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

20 Mayıs 1982 Çarşamba

1 inci Oturum

Dünya Sağlık Teşkilatı Anayasasının 24 ve 25 inci Maddelerini Değiştiren Metinlerin Onaylanması Uygun Bulunduğu Hakkında (1/357) (S. Sayısı : 409),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulunduğu Hakkında (1/352) (S. Sayısı : 406) ve

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Devleti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulduğuna İlişkin (1/353) (S. Sayısı : 407);

Kanun tasarıları kabul edildi.

Kararları Kanunu Teklifinin (2/92) (S. Sayısı : 411) görüşmelerinin gizli olarak yapılmasına dair

Hükümet teklifi kabul edilerek gizli toplantıya geçildi.

2 nci Oturum

(Gizlidir)

3 üncü Oturum

Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı. (1/367) (S. Sayısı : 408) kabul olundu.

Gelecek toplantının yapılacağı gün ve saatin sonradan tespit edileceği belirtilerek birleşime saat 18.25'te son verildi.

Necdet ÜRUĞ

Orgeneral

Millî Güvenlik Konseyi

Genel Sekreteri

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 14.00

BAŞKAN : Orgeneral Kenan EVREN (Devlet Başkanı, Genelkurmay ve Millî Güvenlik Konseyi Başkanı)

ÜYELER : Orgeneral Nurettin ERSİN (K. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Orgeneral Tahsin ŞAHİNKAYA (Hv. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Oramiral Nejat TÜMER (Dz. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Orgeneral Sedat CELASUN (J. Gn. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

BAŞKAN — Millî Güvenlik Konseyinin 106 ncı Birleşimini açıyorum.

II. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1. — Şahabettin Ovalı hakkındaki ölüm cezasının yerine getirilmesine dair Başbakanlık tezkeresi ile Danışma Meclisince kabul olunan metin ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 3/8; M. Güvenlik Konseyi : 3/197) (D. Meclisi S. Sayısı : 128; M. G. Konseyi S. Sayısı : 417) (1)

BAŞKAN — Gündemimize göre, kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesine başlıyoruz.

Birinci sırada, Şahabettin Ovalı Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Başbakanlık Tezkeresi ile Danışma Meclisince kabul olunan metin ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu yer almaktadır.

Bu rapor, 417 Sıra Sayısı ile basılıp dağıtılmıştır.

(1) 417 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

Adalet Komisyonu Sözcüsü ve Bakanlık Temsilcisi yerlerini almışlardır.

Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Başbakanlık Tezkeresi ile Danışma Meclisince kabul olunan Kanun Tasarısı Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonunca görüşülmüş ve aynen kabul edilmiştir.

Evvla Komisyon sözcüsü arkadaşımın, bu konuda izahatta bulunmasını rica ediyorum.

Buyurun.

HÂKİM ALBAY ZEKİ GÜNGÖR (Adalet Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, ölüm cezasına hükümlü Şahabettin Ovalı; kardeşinin, maktulün eniştesi tarafından öldürülmesini bahane ederek, maktul ile aralarında hiçbir olay olmamasına rağmen, sırf kan gütme saikiyle 3 Şubat 1976 günü kahveye gitmiş, tabancasını çekerek, maktulü, tabancasındaki 5 adet kurşunu boşaltmak suretiyle başından yaralayarak öldürmüştür.

Balıkesir Ağır Ceza Mahkemesinde yargılaması yapılmış, ölüm cezasına mahkûm edilmiştir.

Yargıtay Birinci Dairesi tarafından dosyası incelenmiş, onanmak suretiyle kesinleşmiştir.

Diğer her türlü kanun yoluna başvurulmuş ve bütün kanun yolları kapanmıştır ve böylece müracaat edecek hiçbir kanun yolu da kalmamıştır.

Başbakanlığın tezkeresi üzerine, ölüm cezasının yerine getirilmesi hususunda bir kanun metni hazırlanmış, Danışma Meclisi tarafından kabul edilmiştir. Danışma Meclisinde kabul edildikten sonra, Komisyonumuz da gerek dava dosyasını ve gerekse Danışma Meclisindeki kanun metnini incelemiş, aynen benimsemiştir.

Yüksek onaylarınıza arz ederim.

BAŞKAN — Efendim, Hükümet Temsilcisi arkadaşımızın bir diyeceği var mı?..

SAİT REZAKİ (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Hayır efendim; Yüce Konseyin takdirine arz ediyorum.

BAŞKAN — Efendim, tümü üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

Şahabettin Ovalı Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Yargıtay 1 inci Ceza Dairesinin 21.4.1978 tarih ve 1978/1057 Esas, 1978/1690 Ka-

rar sayılı ilamıyla kesinleşen, Balıkesir Ağır Ceza Mahkemesinin 8.12.1977 tarih ve 1977/15 Esas, 1977/392 Karar sayılı hükmü ile Türk Ceza Kanununun 450/4-10 uncu maddesi uyarınca ölüm cezasına mahkûm edilmiş bulunan Balıkesir İli, Yakup Köyü, Hane 94, Cilt 25/1, sayfa 118'de kayıtlı Hüseyin oğlu Hanife'den olma 3.3.1956 doğumlu Şahabettin Ovalı hakkındaki ölüm cezası yerine getirilir.

BAŞKAN — 1 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oyluyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oyluyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanunu Adalet Bakanı yürütür.

BAŞKAN — 3 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oyluyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oyluyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2. — *Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İçişleri Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/15; M. G. Konseyi : 1/375) (D. Meclisi S. Sayısı : 121; M. G. Konseyi S. Sayısı : 416) (1)*

BAŞKAN — Gündemimizin ikinci sırasında Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İçişleri Komisyonu Raporu yer alıyor.

Bu rapor 416 sıra sayısı ile basılıp dağıtılmıştır. İçişleri Komisyonu Sözcüsü ve Bakanlık temsilcileri yerlerini almışlardır.

Kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme açıyor ve ilk sözü Komisyon Sözcüsü arkadaşımıza bırakıyorum.

(1) 416 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Buyurun efendim.

HAKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında, özellikle İçişleri Bakanlığının, Ulaştırma, Gümrük ve Tekel, Sağlık ve Turizm Bakanlıklarının hizmet götördükleri malumlarıdır. Her birimin ilgili vilayetlerde ünitesi olmadığından, her birim hizmet yönünden alakası bulunduğu bakanlıklara bağlıdır.

Tatbikatta, bunları bir otorite ve disiplin altında toplamak ve özellikle hizmeti verimli ve etkin kılmanın yasal bir dayanağa ihtiyacı olduğu görülür.

Bu nedene dayalı olarak Hükümet 6 . 2 . 1982 tarihinde, 17597 sayılı Resmî Gazetede bir yönetmelik çıkarmıştır. Hükümetin maksadı, hizmet veren birimleri bir otorite altında toplamaya yöneliktir; fakat arz etmiş olduğum gibi, bu yönetmeliğin kanunî bir dayanağı bulunmadığından, işlerliği bir yerde şüphe götürür niteliktedir.

Bu maksada yönelik olmak üzere, yürürlükteki ana ilkeleri prensip olarak almak koşulu ile Hükümet, 21 Eylül 1981 tarihinde 26 maddelik bir kanun tasarısı getirmiştir.

Özellikle, kanunu iki bölümde oluşturmuş; sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında tek elden yönetimi ilke olarak benimsemiş, bunların hangileri olacağını Bakanlar Kurulu kararına bırakmış; bunların dışında kalanları ise, yine tek elden yönetim için hizmet ağırlığı olan Ulaştırma Bakanlığı veya Gümrük ve Tekel Bakanlığına vermiş bulunmaktadır.

Konu, Hükümet tarafından Danışma Meclisine getirilmiş, Danışma Meclisinde görüşüldükten sonra metin olarak kabul edilmiş, Millî Güvenlik Konseyine sunulmuştur.

İhtisas Komisyonu olarak konuyu inceledik, Hükümet temsilcileriyle müşterek çalışma yaptık. Prensipte bir değişiklik yapmamakla beraber, bugünkü koşullar altında ihtiyaçları karşılayacak ölçüde bir iki ufak tefek değişiklikle tasarıyı huzuruza kadar getirmiş bulunuyoruz.

Özet olarak arzımız bundan ibarettir. Maddelelere geçildiğinde her madde hakkında gerek ben, gerekse komisyon üyesi arkadaşlarım veya Hükümet temsilcileri gerekli teknik bilgileri arz edeceğiz.

Takdir ve tasviplerinize arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Maddelelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun Tasarısı

Amaç :

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında, güvenlik ve giriş - çıkışla ilgili görev ve hizmetlerin bir otorite altında düzenli, sürekli ve etkin bir biçimde yerine getirilmesini sağlamaktır.

BAŞKAN — 1 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

Kapsam :

MADDE 2. — Bu Kanun, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görevli kuruluşların görev ve hizmetlerinin denetimini, bunlar arasında işbirliği ve koordinasyonun sağlanmasını, valilerin bu konulardaki görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?..

HAKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bir hususu arz etmek istiyorum. Zaten 5242 sayılı Kanunun 11 inci maddesi valilerin yetkili ve görevli kılındığını amirdir. Ancak bu madde, ona ilaveten gerek valilerin, gerek buralarda valiye vekillik yapacak olan vali muavinleri ve kaymakamları bazı yetkilerle teçhiz etmesi yönünden düzenlenmiş bulunmaktadır.

BAŞKAN — Yalnız bu maddede «valilerin bu konudaki görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar» dedik; doğru. Şimdi, bundan sonra gelen yetki ve sorumluluklarda da mülki idare amirinin yetkisi yok mu?

HAKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Valiler mülki idare amiridir zaten, bir başka deyimle.

BAŞKAN — Hayır; oraya tayin ettiğimizin ismi ne, tanımlarda, «mülki amiri» diyoruz ya... Onların da yetki ve sorumlulukları var. Onu kapsamının içine almıyor. Bir mahzur teşkil etmez mi acaba?. Gerçi, bütün yetki valide; vali ona devrediyor yetkisini.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Aslı şöyledir Sayın Başkanım : Bu yetki ve görevler valilerindir; valiye niyabeten vali yardımcıları veya kaymakamlar bu hizmeti yürüteceklerdir. Asıl görevliyi burada biz tespit ediyoruz; sonra, yetki devirlerini aşağıdaki maddelerde gösteriyoruz.

BAŞKAN — Başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

Tanımlar :

MADDE 3. — Bu kanunda geçen :

a) Sivil hava meydanı deyimi, iç ve dış seferlerin yapılmasına açık sivil hava alanlarını ve hava limanlarını,

b) Limanlar deyimi, deniz limanlarındaki giriş-çıkış kapılarını,

c) Sınır kapıları deyimi, karayolu ve demiryolu kapılarını,

d) Vali deyimi, sivil hava meydanlarını, limanları ve sınır kapılarını sınırları içine alan illerin valilerini,

e) Bakanlık veya genel müdürlük deyimi, buradaki hizmet kuruluşlarının bağlı bulunduğu bakanlık veya bağımsız genel müdürlükleri,

f) Mülki idare amiri deyimi, ilgili valinin bu kanuna göre yetki devri yaptığı sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görev yapan vali yardımcılığı ile kaymakamları,

ifade eder.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?..

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, burada, Komisyon olarak bir kelime ekledik; (c) bendinin «Sınır kapıları» kısmında, «karayolu sınır kapısı» deniyordu; biz buraya, «demiryolunu» da ilave ettik. Çünkü, tatbikatta demiryolu sınır kapısı da mevcuttur. Onun dışındakiler Hükümet tarafından gelen metnin aynısıdır.

BAŞKAN — 3 üncü madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

Valinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları :

MADDE 4. — Vali, bu Kanun kapsamına giren yerlerdeki kuruluşlara ait görev ve hizmetlerin, ka-

nunda öngörülen biçim ve ölçüde yerine getirilmesi amacıyla :

a) Sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında gerekli güvenlik önlemlerini almak ve uygulanmasını sağlamakla,

b) Giriş ve çıkışların güven içerisinde ve düzenli bir biçimde yapılması için gereken önlemlerin alınmasını ve uygulanmasını sağlamakla,

c) Çeşitli kuruluşlarca yürütülen hizmetleri bu Kanunun maksadına uygun olarak denetlemekle,

d) Hizmetlerle ilgili yatırımların zamanında gerçekleştirilmesi için gerekli gördüğü önlemleri belirlemek ve bunların uygulanması için ilgili bakanlık, genel müdürlük ve diğer kamu kuruluşlarına ve özel kuruluşlara önerilerde bulunmakla,

e) Hizmetlerin düzenli, etkin ve verimli bir biçimde yürütülmesi için görevli kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyon sağlamakla,

Görevli, yetkili ve sorumludur.

BAŞKAN — 4 üncü madde üzerinde bir açıklamanız olacak mı?..

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bu madde hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında yapılması gereken görevlerin nelerden ibaret olduğunu; valilerin, özellikle genel güvenlik açısından yetkili ve sorumlu bulduklarını; hizmetlerin, düzenli ve disiplinli bir şekilde yürütülmesi için bir otorite altında toplanmasını; yine, bu hizmetlerin hangi bakanlık ve birimde olursa olsun valinin denetimi altında, gözetimi altında, yönlendirmesi altında bulunduğunu ve demin saydığım; limanlardaki, hava meydanlarındaki ve sınır kapılarındaki, hangi bakanlığa ait olursa olsun, yatırımların ne şekilde yapılması, nasıl verimli olunacağı yolunda ilgili bakanlıklara öneride bulunmalarını ve özellikle de hizmetin verimli ve etkin bir biçimde yürütülmesi için kimlerin sorumlu bulunduğunu vurgulayan bir maddedir.

Bu görevler, biraz önce arz ettiğim gibi, valinin asli görevleri içerisinde. Vali bu görevlerini vali yardımcısı veya kaymakama devretmiş olmakla beraber, yine birinci derecede sorumlu olacak kişidir.

BAŞKAN — O devir yetkisi 5 inci maddede gelecek zaten.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Evet, Vali yetkisini devretmiş olsa dahi, esas vazife yine kendisindedir.

BAŞKAN — Evet, esas vazife ondadır.

4 üncü madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum :

Valinin Yetki Devri :

MADDE 5. — Vali, bu Kanunda kendisine verilen yetkilerin tamamını veya bir kısmını sivil hava meydanı, liman ve sınır kapılarında görevlendirdiği vali yardımcısına veya kaymakama devredebilir.

Vali, mülki idare amirine devrettiği yetkilerin bu Kanunun amacına uygun olarak kullanılmasını ve işlerin yürütülmesini izlemek, gözetlemek ve denetlemekle yükümlüdür.

Vali, bu Kanuna göre devrettiği yetkileri ve bu Kanunla mülki idare amirlerine tanınan diğer yetkileri gerektiğinde bizzat kullanır.

BAŞKAN — Geriye alabilir yani.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Evet.

Zaten biz Komisyon olarak; «Yetkilerinin tamamını veya bir kısmını devredebilir» dedik. Çünkü, aslı görev kendisinde olduğu için devrettiği bu yetkiyi geri de alabilir.

BAŞKAN — Bazen birkaç tanesini devreder, gerisini yine kendi elinde tutabilir.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Tabii.

Hizmetin özelliği nedeniyle belki vali yardımcısına vermemesi lazım gelen, vilayetçe takibi gereken bazı geniş çaplı görevler vardır; onları uhdesinde tutmuş olabilir.

BAŞKAN — 5 inci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum :

Mülki İdare Amirlerinin Görevlendirileceği Yerler :

MADDE 6. — Mülki idare amirlerinin görevlendirileceği sivil hava meydanları, limanlar ve sınır kapıları; İçişleri, Ulaştırma ve Gümrük ve Tekel bakanlıklarının ortak önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.

Bu yerlerde mülki idare amirinin izin, hastalık gibi nedenlerle görevinde bulunmaması ya da görevlendirilememesi hallerinde vali tarafından vekil tayin edilir.

BAŞKAN — Bir hususu zapta geçmesi bakımından soracağım : Bakanlar Kurulu kararıyla tespit edilecek husus, mülki idare amirinin görevlendirileceği yer değil; hangi hava meydanlarında, hangi liman ve sınırlarda bu görevler yapılacaksa, onu tespit edecektir Bakanlar Kurulu. Yoksa, mülki idare amirini, yani vali muavinini orada görevlendirme yetkisi valinin kendisinde, değil mi?

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Tabii. Sayın Başkanım, hizmet yönünden büyük kapsamlı olan limanlarda, hava meydanlarında ve sınır kapılarında vali muavinini görevlendirip görevlendirmeyeceğine Bakanlar Kurulu karar verecek; ama, oraya kimin gideceğini vali belirleyecek. Örneğin, Yeşilköy Hava Limanında, hava meydanında falan, falan yerde vali yardımcısı görevlendirilir; onun dışındakilerde görevlendirilmez anlamında bir yetkidir bu; ama oraya gönderilecek kişinin tespit ve tayini, tamamen valinin yetkisi içindedir.

BAŞKAN — Tabii, İçişleri Bakanlığı da kararlaştırılan bu gibi yerlerde yeniden bir vali muavinliği kadrosu ihdas edecek, değil mi efendim?

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Evet efendim.

BAŞKAN — Evet.

6 ncı madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?..

Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okuyunuz :

Diğer Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapıları :

MADDE 7. — Bakanlar Kurulunca kararlaştırılanlar dışında kalan sivil hava meydanları ile limanlarda otorite, işbirliği ve koordinasyon Ulaştırma Bakanlığınca; sınır kapılarında ise Gümrük ve Tekel Bakanlığınca görevlendirilecek bir yönetici tarafından sağlanır. Valinin 4 üncü maddede belirtilen görev, yetki ve sorumlulukları bu sivil hava meydanlarında, sınır kapılarında ve limanlarda da geçerlidir.

Valiler, gerektiğinde bu yerlerde hizmet veren kuruluşların amir, memur ve işçileri hakkında bu Kanunun 12, 13 ve 14 üncü maddelerinde belirtilen yetkileri kullanırlar.

BAŞKAN — 7 nci madde üzerinde bir açıklamanız olacak mı?

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞ-KAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, çok kısa maruzatta bulunacağım.

Biraz önce kabul buyurduğunuz metinde, Bakanlar Kurulunun nerelere vali yardımcısı veya kaymakam vereceğini ifade etmiştik. Bu yardımcılardan verilmeyen yerlerde ise, yine vali yardımcılarının veya kaymakamların yapabileceği işleri, hizmetin ağırlığı ölçüsünde, Ulaştırma Bakanlığı veya Gümrük ve Tekel Bakanlığında yetkili bir kişi burada görevli kılınarak yerine getirecek; buna rağmen, valinin yetkileri de bunlar üzerinde yine devam edecek. Vali, burada çalışan birim personeli üzerinde, kanunun öngördüğü sicil verme, cezalandırma ve denetleme yetkilerini daima kullanacak ve yine o personelden, birinci derecede, vali sorumlu olacak, ona vekâleten bu kişiler o hizmetleri deruhte edeceklerdir.

Arz olunur.

BAŞKAN — 7 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?..

Yoktur.

7 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum :

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 nci maddeyi okuyunuz.

Aratma Yetkisi :

MADDE 8. — Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun ile Gümrük Kanununun aramaya ilgili hükümleri saklı kalmak üzere mülki idare amiri, genel güvenlik ve kamu düzeni bakımından gerekli gördüğü hallerde, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında binaları, uçakları, gemileri ve her türlü deniz ve kara taşıtlarını, giren - çıkan yolcular ile buralarda görevli kamu kuruluşları ve özel kuruluşlar personelinin üstlerini, araçlarını ve eşyalarını aratmaya yetkilidir.

Aramanın kimler tarafından yapılacağı kaydını da taşıyan arama emri yazılı olarak verilir. İvedi durumlarda sözlü olarak verilen emir derhal yerine getirilir ve bu sözlü emir en kısa zamanda yazı ile teyit edilir.

BAŞKAN — 8 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞ-KAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bu madde ile aslında, Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 3 üncü ve 6 ncı maddelerindeki ilgili üniteleri arama ile yetkili kılıyor, özellikle gümrük kaçakçılığıyla ilgili konularda. Bu husus aynı

kanunda var. Ayrıca, 5442 sayılı Kanunda da, valinin bu konulara ilişkin yetkisi zikredilmiştir.

Bunların dışında, özellikle, buraya tayin edilen kişiler, yani mülki idare amirleri de genel güvenlik açısından ihtiyaç duyulduğunda - ki kaçakçılığın dışında da olabilir, genel güvenlik açısından da olabilir - mahkeme kararına ihtiyaç olmaksızın, yazılı emir vermek koşuluyla, orada görevli bulunan memurlar vasıtasıyla arama yapabileceklerdir. Bunlar, tabii güvenlik görevlisi de olabilirler; kaçakçılıkla ilgili takiple ilgili görevli kişiler de olabilirler - özellikle, bu yasada kimlerin arama yapacağı da yazılı - bu kanunun 8 inci maddesinin öngördüğü kişiler de olabilirler. Bunlara yetki vermek koşuluyla gerekli aramayı yaptırabileceklerdir.

BAŞKAN — «Bu aramanın kimler tarafından yapılacağı» denildiğine göre, aramayı yapacak olanın ismini de tespit etmeyecekler mi?

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞ-KAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Hayır, Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Yani, ileride yanlış anlaşılmasın.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞ-KAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Hayır, bunu polis yapacak.

BAŞKAN — Veya gümrük...

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞ-KAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Komiser yapacak, şu seviyede bir kamu görevlisi yapacak.

BAŞKAN — Yoksa ismen tespit edecek değil, o manayı taşımaz.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞ-KAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Hayır.

BAŞKAN — 8 inci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

8 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9 uncu maddeyi okuyunuz.

Haber İletme ve Yardımlaşma :

MADDE 9. — Gerekli önlemlerin zamanında alınması amacı ile emniyet, jandarma, seyyar jandarma, gümrük, gümrük - muhafaza ve diğer kamu kuruluşları elde ettikleri bilgileri, kendi görev alanlarında gereğini yapmakla birlikte, o yer mülki idare amirine hemen iletme ve mülki idare amirinin iste-mi üzerine birbirlerine personel, araç ve gereç yardımı yapmakla yükümlüdürler.

BAŞKAN — «Jandarma, seyyar jandarma» diye iki defa yazmaya gerek var mı acaba? Jandarma

jandarmadır. Jandarma, «Jandarma ve seyyar jandarma olarak ikiye ayrılır» diye bir hüküm yok ki.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Kendi yasasında var, kuruluşlarında öyle.

BAŞKAN — Onu artık, «Jandarma sınıfı» diye kabul ediyoruz. Bazısı seyyar jandarmada görev alır, bazısı vilayet ya da ilçe jandarmasında görev alır.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — İçişleri Bakanlığında böyle geldi.

BAŞKAN — Bu zaruret nereden çıktı?

FIKRİ GÖKÇEER (İçişleri Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, mülkî idare amirlerinin seyyar jandarma ile bağlılıkları yoktur, sabit jandarma ile vardır. Seyyar jandarma, sınırlardaki görevini kendi mevzuatları gereğince yürütür. Burada seyyar jandarmaya, eğer sınır kapılarında görevli olup da bir haber alırsa, kendi görev alanlarında gereğini yapmakla birlikte, sadece, mülkî idare amirine de bilgi verme zorunluluğunu getiriyor. Çünkü, mülkî idare amirleri ile seyyar jandarmanın bağlılığı yoktur.

BAŞKAN — Bağlantısı olmadığı için.. Evet.

9 uncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?...

Yoktur.

9 uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10 uncu maddeyi okuyunuz.

İlgili Bakanların Denetlemeleri :

MADDE 10. — Mülkî idare amirlerinin bu Kanuna göre yürüttükleri hizmetler, bu yerlerde hizmet kuruluşu bulunan Bakanlarca denetlenebilir. Denetleme sonucu düzenlenecek değerlendirme raporları, sicil raporu verilmesinde, yükselme ve atamalarda göz önünde tutulmak üzere İçişleri Bakanlığımıza ve ilgili valiyeye gönderilir.

BAŞKAN — 10 uncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?...

Buyurun.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) - Sayın Başkanım, aslında mülkî idare amirlerini diğer bakanların da denetleyebileceğini, sadece valiyeye karşı sorumlu bulunmadıklarını, oradaki hizmetlerin yürütülmesi yönünden bir Gümrük ve Tekel Bakanının veya İçişleri Bakanının veya Ulaştırma Bakanının kendi açısından hizmetleri denetleyebileceğini; orada yönetici olarak bulunan mülkî idare amirinin de ona

karşı sorumlu bulunduğunu ve hakkında bir sicil vaka raporu veyahut da bir değerlendirme raporu düzenleyebileceğini ifade ediyor.

BAŞKAN — Yani, vali muavinlerini...

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Evet efendim.

BAŞKAN — «Mülkî idare amirleri» dedik onlara, değil mi?

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Evet.

Sayın Başkanım, zaten ilgili bakanlar bir vilayete gittiklerinde ister istemez vilayetin ilgili ünitelerini de denetlerler. Tabii, vali hakkında bir kanaate varırlar.

BAŞKAN — Onu bildirecek öyle...

10 uncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yoktur.

10 uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11 inci maddeyi okutuyorum:

Mülkî İdare Amirinin Değerlendirmesi :

MADDE 11. — Mülkî idare amiri gerektiğinde, hizmet kuruluşlarının amir ve memurları hakkında sicil raporu verilmesinde, yükselme ve atamalarda göz önünde tutulmak üzere değerlendirme raporu düzenler. Bu raporlar valilik kanalıyla ilgili bakanlık ve genel müdürlüklere gönderilir.

BAŞKAN — 11 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

11 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12 nci maddeyi okutuyorum:

Disiplin Kovuşturması :

MADDE 12. — Mülkî idare amiri, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görevli amir, memur ve işçiler hakkında disiplin kovuşturması yapmaya veya yapturmaya, kovuşturma sonucu uyarma ve kınama cezası vermeye, daha ağır disiplin cezası verilmesini gerektiren hallerde durumu ilgili mercilere bildirmeye yetkilidir.

BAŞKAN — 12 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?...

Buyurun.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER KAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bu yeni düzenlemiş bulunduğumuz madde, 657 sayılı Kanunun 124 ve 125 inci maddelerini değiştiren bir maddedir. O maddelerde «Me-

munlara hangi disiplin amirlerinin ceza vereceğini Bakanlar Kurulu tespit eder» denilmiştir. Bu 12 nci madde mülki idare amirini orada özellikle etkili kılmak için, «mülki idare amirini uyarma ve kınama cezasını bunlara verecek; daha yukarı derecede bir ceza olursa ilgili ünliteye gönderecektir» diyor.

Şimdi, zamanınızı almak istemiyorum, 125 üncü maddede de, hangi hallerde uyarma, hangi hallerde kınama cezası vereceğini hükme bağlamıştık. Bu, uygulamada çok etkili bir madde olacaktır.

BAŞKAN — O kanunda sayılmıştı zaten.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Evet efendim; ben saymak istemedim.

BAŞKAN — 12 üncü madde üzerinde başka söz almak isteyen üye var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13 üncü maddeyi okutuyorum:

Soruşturma ve Görevden Uzaklaştırma :

MADDE 13. — Mülki idare amiri, hizmet kuruluşlarında görevli amir ve memurlar hakkında soruşturma açmaya, soruşturmalarını bizzat yapmaya veya yaptırmaya, bu amaçla bakanlık veya genel müdürlüklerden müfettiş istemeye, Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanunla ilgili olmayanların evrakını doğrudan o yer Cumhuriyet Savcılığına göndermeye yetkilidir, 15 Mayıs 1930 gün ve 1609 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

Hizmetin gerektirdiği hallerde, görev başında kalmalarında sakınca görülen personel valinin muvafakati alınarak mülki idare amirlerince görevden uzaklaştırılır ve durum valilikçe, ilgili bakanlık ve genel müdürlüğe bildirilir.

BAŞKAN — 13 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?...

Buyurun.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Soruşturma ve görevden uzaklaştırma ile ilgili olarak şunu arz etmek istiyorum: Malumunuz, memurlar hakkındaki soruşturmayı vali muavinleri ve kaymakamlar yaptıktan sonra, Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanuna tabi işe, gerekli müsaadeyi istihsal için ilgili bakanlığa bildirecektir. Eğer Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanuna tabi olmayan bir iş ise, suçun işlendiği evrakı ile birlikte mahalli cumhuriyet savcısına iletilecektir. Onu ifade ediyor.

Bir de istisnai hüküm getiriyor. Her konuda, bu konuya giriyoruz. Zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet,

emniyeti suiistimal, hırsızlık gibi olaylarda zaten memurlar Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanuna tabi değildiler; konu doğrudan doğruya savcılığa gider ve bu gibilerin evraklarını bakanlığına bildirirler. 1609 sayılı Kanun, oraya götürecektir. Bunun dışında, hizmete devamında sakıncası bulunanları da görevinden uzaklaştıracak.

Arz ederim.

BAŞKAN — 13 üncü madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14 üncü maddeyi okutuyorum:

Takdirname ve Ödül :

MADDE 14. — Mülki idare amiri, görevinde olağanüstü gayret ve çalışması ile başarı sağlayanlardan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olanlara takdirname verebilir; gerekli gördüklerinin ödüllendirilmesi için ilgili kuruluşlara öneride bulunur; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olmayan personelin, özel kanunları gereği ödüllendirilmelerini kuruluşların bağlı olduğu teşkilattan ister. Verilen takdirimeler sicile geçer.

BAŞKAN — 14 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15 üncü maddeyi okutuyorum :

İzin :

MADDE 15. — Mülki idare amiri, bu kuruluşların o yerdaki en büyük amirlerinin yıllık izinlerinin kullanma zamanı hakkında görüş bildirmeye ve ilgili amirin olumlu görüşünü alarak bütün personele mazeret izni vermeye yetkilidir.

BAŞKAN — 15 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16 ncı maddeyi okutuyorum :

Yazışmalar :

MADDE 16. — Bakanlıklar ve kuruluşlar, Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan yerlerdeki kuruluşları ile bu Kanunun kapsamına giren iş, hizmet ve işlemlerle ilgili yazışmalarını mülki idare amiri aracılığıyla yaparlar. Ancak teknik konularda, istatistikî bilgiler içeren konularda ve mali konularda kendi kuruluşları ile doğrudan yazışma yaparlar.

Bu kuruluşların üst makamları ile yapacakları yazışmalarda da aynı yöntemler uygulanır.

Bu Kanun kapsamına giren yerlerde yapılacak yatırımlar konusunda, ilgili valinin görüşü alınır. Yatırımların her safhasında valiye bilgi verilir.

BAŞKAN — 16 ncı madde üzerinde söz almak isteyen var mı?..

Buyurunuz.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞ-KAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, genel yönetimde orada bulunan mülkî idare amirini yetkili kılmış; ama sırf teknik konularda - vali yardımcısını veya kaymakamı ilgilendirmeyen teknik konular varsa - ilgisi ile yazışma yap-sın diye hüküm getirilmiştir.

BAŞKAN — Başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

[Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17 nci maddeyi okutuyorum :

Yardımcı Personel ve Büro Hizmetleri :

MADDE 17. — Mülkî idare amirlerine yardımcı olmak ve büro hizmetlerini yürütmek üzere gerekli personel kadroları, büronun demirbaş, kırtasiye ve benzeri ihtiyaçları ile mülkî idare amirinin taşıt ve lojman ihtiyacı İçişleri Başkanlığınca karşılanır.

BAŞKAN — 17 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

[Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18 inci maddeyi okutuyorum :

Teknik Hizmetler :

MADDE 18. — Sivil hava meydanlarında, liman-larda ve sınır kapılarında görevli kuruluşların teknik nitelikteki ve işletmecilik bakımından özellik arz eden hizmet ve görevleri özel mevzuatı uyarınca ve so-rumlu bakanlıkların, genel müdürlüklerin ve kuruluş-ların görevlilerince yerine getirilir.

BAŞKAN — 18 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

[Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19 uncu maddeyi okutuyorum :

İhtiyaçların Bildirilmesi :

MADDE 19. — Mülkî idare amiri, hizmetlerin yoğunlaştığı dönemlerde ilgili bakanlık ve genel mü-dürlüklere personel, ödenek ve geçici yevmiyeli per-sonel ihtiyaçlarını bildirir. Bütçe ve kadro imkânları dahilinde bu istekler yerine getirilir.

BAŞKAN — 19 uncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

[Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20 inci maddeyi okutuyorum :

Askerî Kurum ve Kuruluşlar :

MADDE 20. — Bu Kanun kapsamına giren yer-lerdeki askerî kurum ve kuruluşlar (Jandarma hariç) bu Kanunun kapsamı dışındadır.

BAŞKAN — 20 nci madde üzerinde söz almak is-teyen var mı?..

Buyurun.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞ-KAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, biraz önce jandarma üzerinde durmuştuk. Halbuki, jandarmaya mülkî idare amiri görev vere-bilir. Onunla olan ilişkisini tespit ediyor. Bunun dı-şında kalan Silahlı Kuvvetlerin birimlerine herhangi bir görev tahmil etmesi veya bağlantısı olmayacak.

BAŞKAN — Başka söz almak isteyen?..

Buyursunlar efendim.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bazı sı-nır kapılarında jandarma değil, Kara Kuvvetlerinin sınır birlikleri vardır. Onlarda, jandarma gibi, biraz evvel İçişleri Bakanlığı Temsilcisi arkadaşımızın temas ettiği şekilde, sınırdaki faaliyetler veya gümrük ve em-niyet ilişkileri bakımından jandarmanın tabi olduğu bu kontrole tabi olacaklar mı?..

BAŞKAN — Buyurun.

FİKRİ GÖKÇER (İçişleri Bakanlığı Temsilcisi) — Olmayacaklardır Sayın Başkanım.

Eğer, çok zarurî bir ihtiyaç olursa, İl İdaresi Kanunu hükümlerine göre, vali, o birliklerden yar-dım isteyecektir. Yoksa, bu kanuna göre hiçbir şe-kilde irtibatları olmayacaktır. İl İdaresi Kanunundaki son değişikliklerle bir yeni hüküm getirilmiştir : En yakın Kara, Hava, Deniz Kuvvetlerinden, vali, belli prosedür içinde yardım istemektedir. Yoksa, bu ka-nuna göre hiçbir irtibatı olmayacaktır.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Benzeri görev yapıyorlar, o bakımdan sormuştum.

BAŞKAN — Gene ona rağmen veremeyecek; an-cak İl İdaresi Kanununa göre, ihtiyaç olursa, onlardan isteyebilecek.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞ-KAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, tutanağa geçerek, bilgi olması açısından şu hususları da açıklamak istiyorum : Burada bulu-nan görevleri şöyle sayıyor : «İnhisar memurları, po-lis müdürleri, merkez memurları, komiser, komiser muavini, jandarma subay ve eratı, hudut ve sahiller-

de gümrük muhafaza kıtaları subay ve eradı, memurları, kaçakçılığın men ve takibinde görevlidir.»

Sadece ve sadece bunları görevlendirecek. Onun dışında bir görev tahmil etmesi gerekiyor ise, o zaman İl İdaresi Kanununun 11 inci maddesi gereğince, o birlikten yardım isteyecek.

BAŞKAN — 20 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21 nci maddeyi okutuyorum :

Yönetmelik :

MADDE 21. — 18 inci maddede sözü edilen hizmetler, İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım, Gümrük ve Tekel, Ulaştırma ve Kültür ve Turizm Bakanlıklarınca müştereken hazırlanarak Bakanlar Kurulu tarafından kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde yürürlüğe konulacak yönetmelikte belirlenir.

BAŞKAN — «Ulaştırma» kelimesinden sonraki «ve» kelimesini silsek iyi olacak. Çünkü, «İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım, Gümrük ve Tekel, Ulaştırma ve» deyince, sanki Kültür ve Turizm Bakanlığı da Ulaştırma Bakanlığına aitmiş gibi oluyor; halbuki değil. «Ulaştırma» kelimesinden sonra virgül koymak veya «ile» kelimesini yazmak suretiyle düzenlenirse daha anlaşılır olur; virgül de konulsa olur.

FİKRİ GÖKÇER (İçişleri Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz?...

BAŞKAN — Buyurunuz.

FİKRİ GÖKÇER (İçişleri Bakanlığı Temsilcisi) — Virgül şu bakımdan olmuyor : Kültür ve Turizm Bakanlıkları tek bir isimdir; ondan evvelkilerin arasına virgül koyuyoruz. O son kelime ile bir evvelki «Ulaştırma» kelimesi arasına ya «ile» ya da «ve» kelimesini koymamız lazım.

BAŞKAN — Bu araya «ile» olur; ama «ve» olmaz. Çünkü, «Ulaştırma ve Kültür» diye anlaşılabilir. Gerçi, Kültür ve Turizm Bakanlığıdır; ama bilmeyen bir kişi okurken, «Ulaştırma ve Kültür» olarak mı okuyacak; «Ulaştırma ve Kültür ve Turizm» olarak mı okuyacak; yoksa «Kültür» ayrı, «Turizm» ayrı olarak mı okuyacak,... Karıştırabilir... «Ulaştırma ile Kültür ve Turizm Bakanlıklarınca» dersek, iki defa «ve» kelimesi arka arkaya gelmemiş olur.

HÂKİM ALBAY İLHAN KÖSEOĞLU (İçişleri Komisyonu Üyesi) — Sayın Başkanım, «bakanlıklarınca» denildiğine göre, virgül koymak yeterli olacaktır.

BAŞKAN — Evet, virgül daha iyi.

«Ulaştırma, Kültür ve Turizm Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak...» şekli daha iyi oluyor «Ulaştırma» kelimesinden sonra virgül konulacak, «ve» kelimesi kaldırılacak.

21 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Buyurun.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İçişleri Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, 18 inci maddeyi kabul buyururken, özellikle teknik nitelikteki ve işletmecilik yönünden özellik arz eden bazı birimlerin doğrudan doğruya mülki idare amirine bağlı olmaksızın hizmet yürüteceğini ifade etmiştik; ama bunların neler olacağı yönünden yasada bir hüküm yok. Bu hususları, demin sayılan bakanlıklar müştereken kararlaştıracaklar ve Bakanlar Kurulu kararıyla bir yönetmelik haline getirecekler; dolayısıyla, burada bulunan «mülki idare amirleri, bu konulara ilişkin herhangi bir tasarrufta bulunamayacaklar. Görevin yürütülmesiyle ilgili çok teknik konular olacak (uçuşla ilgili, haberleşme ile ilgili, mali konularla ilgili olacak) sadece bunların neler olacağını o yönetmelik gösterecek.

BAŞKAN — Altı ay içinde yürürlüğe konulacak yönetmelik konusuna ne dersiniz?.

FİKRİ GÖKÇER (İçişleri Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, zaten bütün bakanlıklarda bu teknik hizmetler belirlenmiştir. Bundan evvel 1972 yılında çıkan yönetmelik ve son olarak 6 Şubat tarihinde çıkan yönetmelikten sonra da, biz İçişleri Bakanlığı olarak bu şeyleri talep ettik.

Biz, bu kanun yayımlandıktan sonra derhal ilgili bakanlıkların teknik kişilerini Bakanlığımıza davet edeceğiz ve onların hazırlıkları ile birlikte hazırlıklarımızı tekrar gözden geçireceğiz.

Altı aylık süre yeterlidir, Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Sizce yeterse mesele yok.

Tasarının 21 inci maddesi üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22 nci maddeyi okutuyorum :

Yürürlük :

MADDE 22. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 22 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23 üncü maddeyi okutuyorum :

Yürütme :

MADDE 23. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 23 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarımın tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3. — 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesine Bir Fıkra, 19 uncu Maddesinin 5 Numaralı Fıkrasına Bir Bent Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince kabul olunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/27; M. G. Konseyi : 1/370) (D. Meclisi S. Sayısı : 107 ve 107'ye 1 inci Ek; M. G. Konseyi S. Sayısı : 414) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin üçüncü sırasına geçiyoruz.

Üçüncü sırada, 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesine Bir Fıkra, 19 uncu Maddesinin 5 Numaralı Fıkrasına Bir Bent Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince kabul olunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu yer alıyor.

Bu rapor, 414 sıra sayısı ile basılıp dağıtılmıştır.

Konu ile ilgili İhtisas Komisyonu Başkanı ve Başkanlık Temsilcisi yerlerini aldılar.

Kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme açıyorum ve ilk sözü Komisyon Başkanına bırakıyorum.

Buyurun efendim.

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, ihracat seferberliği içinde bulunduğumuz bu dönemde, canlı hayvan ve et ihracatımızın, toplam ihracatın % 4'ü gibi önemli bir seviyede olduğu yüksek malumlarıdır. Bu büyük katkıyı artırmak için et sanayiinin geliştirilmesinin önemi de yine yüksek malumlarıdır. Hükümet de bu nedenle, bu sahada özel teşebbüs ve yabancı sermayenin teşvik edilmesini, modern kombinalar kurarak canlı hayvan ihracı yerine et ihraç edilmesini; bağırsak, kan, kemik, deri, tırnak vesaire gibi yan ürünlerden de azamî seviyede yararlanılmasını öngörerek bu tasarımı hazırlamıştır.

(1) 414 Sıra Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

Malumları, 1580 sayılı Belediye Kanunu ile, belediye sınırları içindeki mezbahaların işletilmesi görevi sadece belediyelere verilmiştir. Ancak, 1952 yılında Et ve Balık Kurumu kurulurken, Belediye Kanununda değişiklik yapılmadan, bir kararname ile, kasaplık hayvan ve balık ile bunların doğal ve endüstriyel alım, satım ve ticaretini yapmak ve bu konuda her türlü sınaî, ticarî ve ziraî teşebbüsleri ve bu maksatları sağlayacak fabrika, mezbaha, vasıta ve tesisleri kurmak gibi görevler Et ve Balık Kurumuna verilmiştir.

Kurum, halen bu karnameye dayanarak, 19 kombinayı işletmektedir. Kombina bulunan yerlerde belediyelerin mezbahaları kapatması, hizmetlerinin Et ve Balık Kurumunca yürütülmesi, ilke olarak Devlet Planlama Teşkilatı ve Yüksek Planlama Kurulunca da kabul edilmiş ve halen böylece uygulanmaktadır.

Belediye Kanununun 15 inci maddesinin 6 ncı fıkrasında belediyelere tekel olarak verilen bu görev, kombina kurulan yerlerde halen Et ve Balık Kurumu tarafından yürütülmektedir.

Yüksek malumları, 1580 sayılı Belediye Kanunu, belediyelerin faaliyetlerini, görev ve yetkilerini düzenleyen bir kanundur. Kombinaların kurulmasına ilişkin bu tasarının, Belediye Kanununa eklenen bir fıkra ile değil, ayrı bir kanun tasarısı olarak değerlendirilmesinin daha uygun olacağı düşünülmekte, ancak Hükümetten gelen ve Danışma Meclisinden geçmiş olan bu tasarı ile soruna çözüm getirilebileceği de değerlendirilmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN — Peki efendim.

Tasarımın tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı efendim?... Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

1580 Sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesine Bir Fıkra, 19 uncu Maddesinin 5 Numaralı Fıkrasına Bir Bent Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 3.4.1930 tarihli 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«77) Yukarıda 6 ncı fıkrada yer alan hüküm dışında; belediyelerin gerekli muayeneleri yapmak yetkileri ve karşılığındaki hakları ve ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, günün kesim teknolojisine ve sağlık şartlarına uygun nitelikte hay-

van kesimi, et ve et mamulleri ve her türlü yan ürünlerinin (Bağırsak dahil) üretimi, bunların işlenmesi, iç ve dış piyasalarda pazarlanması ve taşınması konularında faaliyette bulunmak üzere Ticaret Bakanlığınca özel ve resmî kombinaların kurulmasına izin verilir.

Ticaret Bakanlığı bu izni vermeden önce kendi koordinatörlüğünde; İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım, Tarım ve Orman Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilatı temsilcilerinden oluşan bir komisyonun da görüşünü alır.

Belediye hudutları içinde veya dışında bu tür tesislerin kurulmasında; müracaat ve izin işlemleri, tesislerde aranacak asgari teknik, çevre ve genel sağlık şartları ile yapılacak sağlık kontrol ve muayene hizmetleri Ticaret Bakanlığının koordinatörlüğünde İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Tarım ve Orman Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.»

BAŞKAN — Tasarının esbabı mucibesinde deniyor ki : «Bu tasarı ile 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 ve 19 uncu maddelerinin değiştirilerek, belediyeler dışında kalan resmî kuruluşlar ile özel teşebbüs ve yabancı sermayenin de belediye hudutları içinde et sanayiine girebilmesi sağlanmak istenmektedir.»

Bu 1 inci maddede ise yabancı sermayeden hiç bahsedilmiyor. Acaba bu, özel teşebbüsün içine mi giriyor?

ISMAIL HERAL (Ticaret Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, özel teşebbüsün içine giriyor ve genel teşvik kararnameleleri çerçevesinde kalıyor.

BAŞKAN — Siz ne diyorsunuz?

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet Sayın Başkanım. Yüksek malumları, yabancı sermayenin Türkiye'ye girmesine ilişkin, bunu düzenleyen bir kanun var. Bu kanunun ilkeleri çerçevesinde yabancı sermayenin de özel teşebbüs şeklinde mütalaa edildiğini arz ederim.

BAŞKAN — % 51'inden fazlasını alamaz...

Buyursunlar efendim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, kanun tasarısı bu şekliyle kabul edilirse 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu, özel sermaye ile ortaklık kurarak otomatikman bu ülkeye girer. Ayrıca zikrine gerek yoktur.

BAŞKAN — Esbabı mucibesine konmuş da, burada geçmeyince onun için sordum.

1 inci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — 1580 sayılı Belediye Kanununun 19 uncu maddesinin 5 inci fıkrasının sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

«15 inci maddenin 77 nci fıkrasında belirtilen faaliyetleri yapmak üzere kurulan kombinalar için, bu fıkra yer alan hükümler uygulanmaz.»

BAŞKAN — Yukarıda bahsettiğimiz 77 nci fıkra, bu 77 nci fıkra mı?

MUHABERE YARBAY ALTAN ATEŞ (İhtisas Komisyonu Proje Yetkilisi) — Sayın Başkanım, bu hüküm 77 nci fıkra olarak ilave edilmiştir.

BAŞKAN — Yani, demin okuduğumuz fıkra, bu maddede uygulanmaz diyoruz.

MUHABERE YARBAY ALTAN ATEŞ (İhtisas Komisyonu Proje Yetkilisi) — Sayın Başkanım, 19 uncu maddenin 5 inci fıkrasında kesilen etlerin taşınması konusu var. Buna mümasil, belediyece ruhsat verme, izin verilme işlemleri var. Madde, hükümlerin 77 nci fıkra da belirtilen durumlar için uygulanıp uygulanmayacağını belirtmektir.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 3 üncü madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 4 üncü madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 31 inci Maddesine İki Geçici Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifinin Danışma Meclisince reddolunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 2/12; M. G. Konseyi : 2/93) (D. Meclisi S. Sayısı : 119; M. G. Konseyi S. Sayısı : 413) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin dördüncü sırasına geçiyoruz.

Dördüncü sırada, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 31 inci Maddesine İki Geçici Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifinin Danışma Meclisince reddolunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu yer alıyor.

Bu rapor 413 sıra sayısı ile basılıp dağıtılmıştır.

Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı ve Bakanlık temsilcileri yerlerini almışlardır.

Bu kanun teklifinin tümü Danışma Meclisince reddedilmiştir. Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu da teklifin reddini uygun görmüştür.

Teklifin reddine dair Komisyon Raporunu okutuyorum :

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 24 Mayıs 1982 tarihli 96 ncı Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile reddedilen ve 25 Mayıs 1982 tarihinde Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğine sunulan «Danışma Meclisi Üyesi Muammer Yazar ve 12 Arkadaşının T. C. Emekli Sandığı Kanununun 31 inci Maddesine İki Geçici Fıkra Eklenmesi Hakkındaki Kanun Teklifi» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda;

3656 sayılı Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne Dair Kanunda değişiklik yapan 5695 sayılı Kanuna 4 madde ve 1 Geçici Madde Eklenmesi ile ilgili 874 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Geziçi Kadın Kursu öğretmenliklerinde en az beş yıl başarıyla hizmet vermiş olanların ücretsiz - burslu olarak sürdürdükleri 2 yıllık öğrenim sürelerinin 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uyarınca fiilî hizmet süresinden sayılmasını sağlayacak düzenleme getirilmektedir.

Danışma Meclisinin Malî İşler ve Millî Eğitim Komisyonlarında ayrı ayrı incelenen teklif, öncelikle Malî İşler Komisyonunda bilgi ve görgü artırmaya yönelik ücretsiz - burslu sürdürülen bu öğrenim dö-

minin hizmet değerlendirilmesi kapsamına alınamayacağı gerekçesiyle reddedilmiş, daha sonra Millî Eğitim Komisyonu son komisyon olarak konuyu görüşerek 874 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra aynı şartları haiz kurs öğretmenlerine Kız Sanat Öğretmen Okulundaki öğrenimlerine kadro ve maaşlarıyla devamlarını öngören hüküm getirildiğinden, bu tarihten önce öğrenim görmüş öğretmenlerin meslek hayatlarında kıdem kaybetmelerine dolayısıyla mağduriyetlerine sebep olduğu gerekçesiyle teklifi kabul etmiştir.

Daha sonra Danışma Meclisi Genel Kurulunda görüşülen teklif yukarıda arz olduğu şekilde reddedilmiştir.

Komisyonumuz, fiilî hizmet değerlendirmeleri ile ilgili değişikliklerin beraberinde sakıncalar da getirdiği ve bu konu üzerinde hassasiyetle durulması gerektiği kanısıyla Danışma Meclisi Genel Kurulunun ret kararını benimsemiştir.

Ayrıca; bugüne kadar gelen uygulamalarda maddeye fıkra veya fıkralar eklenmesi, maddenin değiştirilmesi veya kaldırılması şeklinde düzenlemeler yapılmakla birlikte, maddeye geçici fıkra veya fıkralar eklenmesi kanun tekniği açısından da mümkün görülmemektedir.

Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan	Başkan Yardımcısı
<i>Hüsnü KÜÇÜKAHMET</i>	<i>Tanju ERDEM</i>
Em. Amirâl	Dz. Kd. Kur. Alb.
Başkan Yardımcısı	Kâtip Üye
<i>Haşmet YURTAL</i>	<i>Turhan AKPORAY</i>
Mly. Kd. Alb.	Mly. Kd. Alb.
Kâtip Üye	Üye
<i>Tahsin EKİNCİ</i>	<i>Güven BOŞGELMEZ</i>
Mly. Kd. Bnb.	
Üye	Üye
<i>Mehmet KÂMILOĞLU</i>	<i>Doğan KAYRAN</i>

BAŞKAN — Bu rapor üzerinde söz isteyen var mı efendim?.. Yok.

Teklifin reddine dair Komisyon Raporunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanun teklifi Konseyimizce de reddedilmiş ve düşmüştür.

(1) 413 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

5. — İnşa Halindeki Taşınmaz Malların Satın Alınmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince kabul olunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/114; M. G. Konseyi : 1/374) (D. Meclisi : S. Sayısı : 118; M. G. Konseyi S. Sayısı : 412) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin beşinci sırasına geldik.

Beşinci sırada İnşa Halindeki Taşınmaz Malların Satın Alınmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince kabul olunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu yer alıyor.

Bu rapor, 412 sıra sayısı ile basılıp dağıtılmıştır.

Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı ve Bakanlık temsilcileri yerlerini almışlardır.

Kanun tasarısı, Danışma Meclisince değiştirilerek kabul edilmiştir. Millî Güvenlik Konseyi Bütçe-Plan Komisyonu ise, tasarı ve Danışma Meclisi metnini benimsememiş, reddini kararlaştırmıştır.

Tasarının reddine dair Komisyon Raporunu okuyorum :

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 12 Mayıs 1982 tarihli 93 üncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen ve 14 Mayıs 1982 tarihinde Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğine sunulan «İnşa Halindeki Taşınmaz Malların Satın Alınmasına Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda;

1. Bu tasarı çerçevesinde iki tür bina satın alınabilecektir. Bunlardan birisi idare binaları türüdür. Diğeri ise lojman olarak kullanılacak binalardır. Bu ihtiyaçların, yatırım programları çerçevesinde önceden planlanarak öncelik sırasına göre karşılanması gerekmektedir. Özellikle, idare binalarının yerleri ile inşa ve mimarî karakterlerinin kamu hizmetlerinin gerektirdiği her türlü ihtiyacı karşılayacak şekilde, önceden projelendirilerek gerçekleştirilmesinin önemi aşikârdır.

2. Devletin, 2490 sayılı Kanuna göre ihale ettiği inşaatlara ait istihkaklar, müteahhitlere, nakit sıkıntısı nedeni ile zamanında ödenemez iken, kısmen inşa edilmiş binaların satın alınarak tamamlattırılması, birbirleri ile bağdaşmamaktadır.

3. Tasarıya göre en az % 40'ı tamamlanmış inşaatın satın alınması ve 1983 yılı sonuna kadar da

bitirilmesi öngörülmektedir. Geçmiş yıllardaki tecrübelere göre, inşaatlar genellikle, taahhüt edilmesine rağmen zamanında bitirilememektedir. Bu tasarının kanunlaşarak uygulamaya geçilmesi halinde, satın alınacak birçok inşaatın da 1983 yılı sonuna kadar bitirilemeyeceği tahmin edilmektedir. Bu durumda ise, yeni bir kanunla sürenin uzatılması cihetine gidilecek ve bu kanunun öngördüğü satın alma usulü, devamlılık kazanacaktır. Böyle bir durum, Devletin şimdiye kadar uyguladığı bina inşa ve satın alma usulünde, temelde bir değişiklik yapma anlamına gelecektir.

4. Kanunda tespit edilecek asgari inşaat nispeti yüksek tutulursa, inşaatta ihtiyaca göre tadilat yapma imkânı bulunamayacaktır. Nispetin düşük tutulması halinde ise, bu tür bir yapının gerekçede ifade edildiği şekilde satın alınmasından beklenen maksat hâsıl olmayacaktır. Her iki halde de kanunun uygulanmasında müşkülâtle karşılaşılacaktır. Ayrıca, inşaatın hangi oranda bittiğinin tespiti çok değişik şekillerde uygulanabilecektir.

5. Tasarının 1 inci maddesi ile satın alma yetkisi bakanlara verilmektedir. Bu yetki, uygulamada değişik şekillerde kullanılabilir. Ayrıca, her bakanın ayrı ayrı satın almaya karar verdiği yarım kalmış inşaatlar; müteakip yıl bütçelerini de, toplam tutarının ne kadara baliğ olacağı bilinmeyen ödenek tahsisi açısından bağlayacaktır.

6. Yarım kalmış inşaatların kısa sürede tamamlattırılması amaçlanmakta ise de gerek inşaatın satıcısına ve gerekse bir başkasına istenilen sürede tamamlattırılmasının bir garantisi bulunmamaktadır.

7. Kamu ihtiyacı için yapılacak inşaata verilen ruhsat ile özellikle mesken ihtiyacı için yapılacak inşaata verilen ruhsat farklı olacağından, sonunda hukukî ihtilaflara yol açacaktır.

Yukarıda arz olunan gerekçelerle tasarının kabulü Komisyonumuzca uygun görülmemiştir.

Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
Hüsni KÜÇÜKAHMET

Em. Amiral

Başkan Yardımcısı

Haşmet YURTAL

Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye

Tahsin EKİNCİ

Mly. Kd. Bnb.

Üye

Mehmet KÂMİLOĞLU

Başkan Yardımcısı

Tanju ERDEM

Dz. Kd. Kur. Alb.

Kâtip Üye

Turhan AKPORAY

Mly. Kd. Alb.

Üye

Güven BOŞGELMEZ

Üye

Doğan KAYRAN

(1) 412 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

BAŞKAN — Rapor üzerinde söz almak isteyen var mı?..

Buyurun efendim.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, esas itibariyle bu tasarı büyük tartışmalardan sonra Danışma Meclisinin bir komisyonunda kabul, diğer komisyonunda reddedilmiş, sonra Danışma Meclisinde kabul şeklinde sonuçlanmış, bilahare Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonunda, yine bizim iştirakimizle yapılan toplantılar sonunda, reddedilmesinin mevcut şartlarda büyük bir mahzur yaratmayacağı mülahazası ile reddedilmiş bir tasarıdır.

Ben vaktinizi eğer fazla israf etmiş olmuyorsam, bu kanun tasarısının arkasında yatan gerekçeleri bir kere daha yüce makamınıza duyurmakta ve Devletin bu konuda ne gibi güçlükler içinde bulunduğunu kısaca özetlemekte fayda mülahaza ediyorum, müsaade ederseniz.

BAŞKAN — Buyurunuz.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — Efendim, bugün devlet dairelerinin, özellikle son yirmi senede kamu yapılarının ve kamu lojmanlarının prodüktif yatırım addedilmemiş olması sebebi ile ki, bu bir ekonomik tercih idi, uzun süre ayakta kalması nedeniyle, devlet son derece müşkül durumlara duçar olmuştur.

Bugün Devletin son derece seçkin fonksiyonlarını ifa eden kimselerin içinde buldukları ofis binaları, kesinlikle Devletin haysiyetiyle kabili telif olmayan şartlar içinde bulunmaktadır. Sayın Başbakanımız gidip görmüştür; Ankara'daki Adliye binası veyahutda İstanbul'daki Mecidiyeköy Vergi Dairesi ve yine İstanbul'daki Haydarpaşa Vergi Dairesi, esas itibariyle, belediye tip otoriteleri tarafından, «içinde insan yaşamaz» raporu alınmış binalardır.

Bunun üzerine, son iki sene içinde biz Maliye Bakanlığı olarak; Hükümet kendi bütünü içinde, bir yapılaşma çabasına girdi ve son zamanlarda bu yapılaşma çabası kamu kurumlarının birbiri aleyhine yapı edinmesi noktasına kadar geldi.

Kısaca özetlemek gerekirse. İstanbul'da yanan eski Defterdarlık binasını imar ve ihya ederek yeni vergi dairelerinin istifadesine açalım derken, Maliyenin aleyhine - tabii ihtiyaçlar öyle gerektirdiği için - emniyete tahsis edilmek zorunda kalındı; çünkü onlar son derece müşkül durumdaydılar. Bugün İstanbul Emniyet Müdürlüğünün içinde bulunduğu şartları Sayın Başbakanımız gitti, gördü ve bunun insan aklının

alamayacağı kadar kötü şartlar olduğu müşahede edildi.

Yine aynı hadise Ankara'da oldu : Emekli Sandığının geri ihtiyaçlarını karşılamak için yaptırdığı Rüzgârlı Sokaktaki bina, Ankara'da Kıraner Handa faaliyet gösteren Adalet Bakanlığı mahkemelerine tahsis edilmek durumunda kalındı. Bu, Adalet Bakanlığı lehine, bu sefer Emekli Sandığının aleyhine bir yapılaşma oldu.

Aynı problem Çatal Handa da oldu... Aslında, görülüyor, bilinmiyor: PTT binası Başbakanlığa ve Başbakanlığa bağlı kuruluşlara terk edilince, bu sefer PTT Genel Müdürlüğü, Çatal Handan çıkamadı ve Maliye Bakanlığının Çatal Han için olan projeleri böylece askıda kaldı ve bu sonuç bizi, mesela Ankara'nın göbeğinde Kızılay'da, Cebeci'de 80 milyon liraya bir bina satın alınırken, 72 milyon liraya Tasfiye Kurulları için bina kiralamaya sevk etti; çünkü o da artık Devletin son derece önemli meselesi idi.

Sayın Başkanım, bu hususu kısaca özetlememin sebebi, Devletin ne kadar ciddi bir yapılaşma sorunu içinde olduğunu zati âlinizin ıtılama arz etmek içindir.

Bunun yanında, sadece satın alma yoluyla değil, yapı yoluyla da Devlet kendisine ofis binaları ve lojman edinme gayreti içindedir; fakat çok ciddi problemlerimiz var. Bunlardan birincisi, Devlet, kendine ait arsaları zamanında özel idarelere devretmiş ve özel idareler bunları, özellikle 1972 yıllarındaki malî sıkıntılar içinde, tasfiye ederek memur maaşı olarak ödemişler. Bugün çoğu yerde, üstüne yapı yapmak için Devlete ait arsa bulamıyoruz. Yani sizler lütfetseniz, bize ödenek verseniz, biz bu ödeneği kullanmaya ve yapı yapmaya kalksak, arsa bulamıyoz. Nitekim bugün İstanbul'da, 1982 yılı programında, beş tane vergi dairesi yapmaya karar verdik; fakat bu beş vergi dairesinin hiçbiri için henüz arsa temin edemedik.

Bunun çeşitli sebepleri var; bir kere, Devletin elindeki arsalar kaptırılmıştır; ikincisi, Devlet, arsalarına sahip olamamaktadır. Bu, acı bir vakiadır; fakat gerçektir.

Üçüncüsü, devlet arsaları büyük ölçüde ihtilafli olmaktadır: Devlete ait arsalar üzerinde hak iddia etmek, küçük bir ihtimalle de olsa, ona tesahüp etmek, vatandaş için kolay mülk edinme yolu oldu.

Bunun dışında, bizim şehir imar planları uygulamasında, planda görülen devlet arsaları üzerine, «yeşil sahadır, süpermarket yeridir, oto parktır» vesaire de-

mek ve «kamuya ait yerlerdir» diye adlandırmak suretiyle bu sefer Devlet maalesef arazisiz bırakılmıştır. Nitekim, İstanbul'da bu 1983 yılı programı için öngördüğümüz beş vergi dairesinin yapımı için bugün arsa bulamamak durumundayız.

Yakın bir tarihte, Belediye Meclisi, bizim, Hazineye ait olup da bir köşesine vergi dairesi yapmak istediğimiz veya lojman yapmak istediğimiz arsaların yeşil saha, oto park niteliklerinin değiştirilmemesine karar vermiştir. Haklıdır, onu tartışmıyorum; fakat böyle bir sıkıntımız var.

Bu şartlar altında, Devletin, yapılaşmadaki son derece sıkışık durumu, onu, süratle bina üretme yoluna sevk etmiştir. Biraz önce söylediğim gibi, aksi halde, kamu kurumları birbirinin aleyhine bina edinme stratejisini benimliyorlardı.

Bu durumda ihale yolunu seçtik; fakat ihalede de belli darboğazlarla karşılaşmıştır. Nitekim geçen sene, Atatürk'ün doğumunun 100'üncü yıldönümüydü; İstanbul ve Ankaranın çevresine bir güzellik kazandırılmaya diye Saraçoğlu binalarını dışarıdan imar ve ihya etmek istedik; müteahhit bizi 8 ay ortada bıraktı; ihaleye girdi kazandı ve bir daha görünmedi. Aynı hadise Ankara Hükümet Binası için oldu, aynı hadise İstanbul Defterdarlık Binası için oldu; bugün Türkiye'de çeşitli sebeplerle, ihaleye giren müteahhitler işleri ya üstlenmemekte veyahut üstlendikleri işi çok ağır bir tempoda bitirmektedirler.

Devletin de çok sıkışık bir bina edinme durumu vardı. Bunun üzerine, «yarım binalardan acaba istifade edilebilir mi?» diye düşündük. Nitekim, Toplu Konut tasarısında da yarım kooperatiflere öncelik tanınması hükmü konmuştu ve bugün yapılan tespitlere göre, Türkiye'de 120 bin kişinin, kooperatiflere üye olmak suretiyle, yarım bina sahibi oldukları görülmüş ve o mekanizma orada çalışmıştı.

Aynı şey resmî binalar için, ofis binaları için de söz konusu. Denildi ki, «Buradaki binaların % 10, % 20, % 30, % 40, % 50 si bitmiş. Diyelim ki, metrekare başına 10 bin lira sarf edilmekle kazanılabilecek; burada da boş bir arsa var, üzerine metrekare

başına 30 bin lira, 40 bin lira masraf edilerek yeni bir bina yapılacak.»

Bu fikir Maliye Bakanlığında kaynaklanmıştır, biz sahip çıktık ve çeşitli yerlerde savunmaya gayret ettik. Belli riskleri vardı, belli tehlikeleri vardı; özellikle böyle bir kanunun politikacılara bırakılmaması gerektiği inancında birleştik; en sonunda sizlere kadar geldi.

Fakat bizim kanaatimiz o dur ki, yüksek makamımızca belirlenen demokrasiye geçiş programı karşısında zaman bir hayli kısıtlanmıştır. Bu yaz kullanılmazsa bu mekanizmanın çalışması imkânı azalmaktadır. Onun üzerine, Sayın Küçükahmet Paşanın Başkanlık ettiği Bütçe ve Plan Komisyonundaki müzakereler sonunda, tasarının belli bir ihtiyacı karşılayacağı inancımızı muhafaza etmekle beraber, zaman sıkışması dolayısıyla artık bu amacın gerçekleşmesi ihtimalinin azaldığı inancı paylaşılmış ve kendilerinin görüşüne katılmıştır.

Devletin içinde bulunduğu yapılaşma sıkıntısını yüksek takdirlerinize ve görüşlerinize arz etmek için zamanınızı aldım. Teşekkür eder, saygılar sunarım Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Doğrudur; ama bu kanun çıksa da, o mevcut problemleri halletmez. Çünkü, müteahhitlerin ağırdan almaları yine bu yarım kalmış binalarda da varit olacaktır. Sonra Komisyonun, raporunda da belirttiği gibi, acaba % 40 ını bitti, % 50 si mi bitti? Bu da belli değil. Hele bundan sonra, bitirilememiş inşaatlar için, «Ama bunu ihaleye verelim, gene aynı müteahhite para vermek suretiyle yaptıralım» gibi, arzu edilmeyen bazı yollara sapılabilir.

Bu bakımdan, hem zamanın kalmayışı, hem de bazı mahzurları dolayısıyla bunu reddetmişler.

Bu konu üzerinde başka söz almak isteyen var mı efendim?. Yok.

Raporu oylarınıza sunuyorum efendim: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı Konseyimizcede reddedilmiş ve düşmüştür.

Bugün için görüşecek başka bir konu bulunmadığından, bilahare tespit edilecek gün ve saatte toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 15.15

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ

GÜNDEMİ

106 NCI BİRLEŞİM

10 Haziran 1982 Perşembe

Saat : 14.00

I. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1. — Şahabettin Ovalı hakkındaki ölüm cezasının yerine getirilmesine dair Başbakanlık tezkeresi ile Danışma Meclisince kabul olunan metin ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 3/8; M. G. Güvenlik Konseyi : 3/197) (D. Meclisi S. Sayısı : 128; M. G. Konseyi S. Sayısı : 417)

2. — Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince kabul olunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi İçişleri Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/15; M. G. Konseyi : 1/375) (D. Meclisi S. Sayısı : 121; M. G. Konseyi S. Sayısı : 416)

3. — 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesine Bir Fıkra, 19 uncu Maddesinin 5 Numaralı Fıkrasına Bir Bent Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince kabul olunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/27; M. G. Konseyi : 1/370) (D. Meclisi S. Sayısı : 107 ve 107'ye 1 inci Ek; M. G. Konseyi S. Sayısı : 414)

4. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 31 inci Maddesine İki Geçici Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifinin Danışma Meclisince reddolunan metni ve Millî Güvenlik Kon-

seyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 2/12; M. G. Konseyi : 2/93) (D. Meclisi S. Sayısı : 119; M. G. Konseyi S. Sayısı : 413)

5. — İnşa Halindeki Taşınmaz Malların Satın Alınmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince kabul olunan metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/114; M. G. Konseyi : 1/374) (D. Meclisi S. Sayısı : 118; M. G. Konseyi S. Sayısı : 412)

6. — Hâkimler ve Savcılar Kanunu Tasarısı. (1/262)

7. — 1730 sayılı Yargıtay Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/10; M. G. Konseyi : 1/363) (D. Meclisi S. Sayısı : 87; M. G. Konseyi S. Sayısı : 394)

8. — Bazı Vergi Kanunlarında ve Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (1/270) (S. Sayısı : 292)

9. — Sendikalar Kanunu Tasarısı. (1/235)

10. — Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu Tasarısı. (1/236)

11. — Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Ceza Kanunu Teklifi. (2/82)

12. — 1475 sayılı İş Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı. (1/269)

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 417

**Şahabettin Ovalı Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Başbakanlık Tezkeresi ile Danışma Meclisince Kabul Olunan Metin ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu.
(D. Meclisi : 3/8; M. G. Konseyi : 3/197)**

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 128)

TC

Danışma Meclisi

Genel Sekreterliği

Kanunlar Md. : 06-121 (3/8) 01/295

4 Haziran 1982

Konu : Ölüm cezası.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 3 Haziran 1982 tarihli 101 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen Şahabettin Ovalı Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

TC

Başbakanlık

Özlük ve Yazı İşleri

Genel Müdürlüğü

Sayı : 301-10556

14 Ekim 1980

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Taammüden ve kan gütme saikiyle adam öldürmek suçundan sanık Balıkesir İli Yakup Köyü nüfusu Hane 94, Cilt 25/1, Sahife 118'de kayıtlı Hüseyin oğlu Hanife'den olma, 3.3.1956 doğumlu Şahabettin Ovalı'nın, Türk Ceza Kanununun 450/4 - 10 maddesi uyarınca idam cezasıyla mahkûmiyetine dair Balıkesir Ağır Ceza Mahkemesinden verilen hüküm, Yargıtay Birinci Ceza Dairesince tasdik edildiğinden yapılacak diğer işlemler için Cumhuriyet Başsavcılığına ve daha sonra Adalet Bakanlığına gönderilen adı geçen mahkûmiyet dosyası ve Yargıtay Birinci Ceza Dairesinin tasdik ilamı, konu hakkındaki 12.6.1978 gün ve 1.134.3.1978/35228 sayılı Adalet Bakanlığı yazısının sureti ile birlikte 5.10.1978 günlü 301-08610 sayılı yazımızla Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

Adalet Komisyonu Raporu

TC
Millî Güvenlik Konseyi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 3/197
Karar No. : 60

9 Haziran 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Taammüden ve kan gütme saiki ile adam öldürmek suçundan hükümlü Şahabettin Ovalı hakkında, Danışma Meclisi Genel Kurulunun 3 Haziran 1982 tarihli 101 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve dosyası Komisyonumuzca tetkik edildi.

Tasarının tümü ve maddeleri Danışma Meclisinden geldiği şekliyle aynen benimsenmiştir.

Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
Zeki GÜNGÖR
Hâk. Alb.

Üye
Yüksel TALAYMAN
Adalet Bakanlığı
Kanunlar Gn. Md. lüğü
Tetkik Hâkimi

Üye
Abdülkadir GENELİOĞLU
Adalet Bakanlığı
Kanunlar Gn. Md. lüğü
Tetkik Hâkimi

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

**Şahabettin Ovacı Hakkındaki Ölüm Cezasının
Yerine Getirilmesine Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Yargıtay 1 nci Ceza Dairesinin 21.4.1978 tarih ve 1978/1057 Esas, 1978/1690 Karar sayılı ilamıyla kesinleşen, Balıkesir Ağır Ceza Mahkemesinin 8.12.1977 tarih ve 1977/15 Esas, 1977/392 Karar sayılı hükmü ile Türk Ceza Kanununun 450/4-10 ncu maddesi uyarınca ölüm cezasına mahkûm edilmiş bulunan Balıkesir İli, Yakup Köyü, Hane 94, Cilt 25/1, sayfa 118'de kayıtlı Hüseyin oğlu Hanife'den olma 3.3.1956 doğumlu Şahabettin Ovacı hakkındaki ölüm cezası yerine getirilir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Adalet Bakanı yürütür.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**Şahabettin Ovacı Hakkındaki Ölüm Cezasının
Yerine Getirilmesine Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Danışma Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

MADDE 2. — Danışma Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

MADDE 3. — Danışma Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen benimsenmiştir.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 416

Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İçişleri Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/15; M. G. Konseyi : 1/375)

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 121)

TC

Danışma Meclisi

Genel Sekreterliği

Kanunlar Müdürlüğü : 06-65 (1/15) 01.241

Konu : Kanun Tasarısı

18 Mayıs 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 17 Mayıs 1982 tarihli 95 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : 101-176/05768

21 Eylül 1981

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 14.9.1981 tarihinde kararlaştırılan «Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görev yapan kişi ve kuruluşlar değişik bakanlık veya genel müdürlüklere bağlı bulunmaktadır. Bu kuruluşların aynı amaca dönük, uyumlu ve etkin bir çalışma düzeni içerisine girmesi bugüne kadar gerçekleştirilememiş, başta yurt ekonomisi için büyük önem taşıyan turizm sektörü olmak üzere diğer hizmet sektörleri bu durumun neden olduğu aksaklıklardan önemli ölçüde zarar görmüştür.

Öte yandan sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında iç ve dış güvenliğin, uçak seferlerinde huzur ve emniyetin gereği gibi sağlanması aynı nedenler ve aksaklıklar dolayısı ile mümkün olamamıştır.

İşaret olunan hususlar üzerinde muhtelif kuruluşlarca yapılan araştırmalar, sorunların esas itibarıyla sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında hizmetlerin düzenli, sürekli ve etkin bir şekilde yürütülmesinden sorumlu bir otoritenin mevcut olmayışından ileri geldiğini ortaya, koymuş bulunmaktadır.

Yeşilköy, Esenboğa, Adana (Şakirpaşa) ve Çiğli havaalanlarının bulunduğu illerin valileri veya görevlendireceği vali yardımcılarının buralarda güvenliği ve hava liman ve meydanlarında bulunan kamu kuruluşları ve özel kuruluşların hizmetleri arasında koordinasyon ve işbirliğini sağlamaları, diğer havaalanlarında il valisi ile DHMİ'nin en büyük amiri tarafından bu görevin yerine getirilmesini sağlayan bir protokol hazırlanmış ve 12.9.1973 tarihli bu protokol İçişleri, Ulaştırma ve Tekel Bakanlarının imzası ile yürürlüğe girmiştir. Bu protokole göre, ilk uygulama Yeşilköy hava limanında yapılmıştır.

Protokolde görülen aksaklıklar üzerine müşterek çalışmalar sonucu hazırlanan «Karayolu Sınır Kapıları ile Uluslararası Trafığa Açık Hava Limanlarında Güvenliğin ve Bu Yerlerde Hizmet Veren Kuruluşlar Arasında İşbirliği ve Eşgüdümün Sağlanmasına İlişkin Yönetmelik» 28.5.1979 tarih ve 7/17694 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konmuştur.

Kanun tasarısı, yukarıda değinilen hususlar dikkate alınarak, ihtiyaçları karşılayacak güçte bir otoritenin teşkili amacıyla hazırlanmış; muhtelif bakanlıklara mensup aynı seviyedeki memurlardan birinin diğerleri üzerinde hiyerarşik bir otorite haline getirilmesi kamu yönetimi ilkeleri açısından ve yürürlükteki mevzuatımız yönünden mümkün olamayacağından yetki ve sorumluluk, İl İdaresi Kanununda «Devletin ve hükümetin temsilcisi, ayrı ayrı her bakanın mümessili ve yürütme vasıtası» diye tarif edilen valiye tevcih edilmiştir. Ancak kendisinin günümüzde çok artmış olan meşguliyetleri dolayısıyla bu göreve yeteri kadar zaman ayıramayacağı dikkate alınarak, bahis konusu yetkilerini mahallinde görev yapacak bir vali yardımcısına veya kaymakama devredilmesi öngörülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Kanunun düzenleniş amacı gösterilmiştir. Genel gerekçede bu konuda geniş ve ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

Madde 2. — Kapsam maddesidir. Açıktır.

Madde 3. — Kanunun birçok maddesinde yer alan bazı deyimlerin tanımları yapılmak suretiyle, gereksiz tekrarların önüne geçilmesi uygun görülmüştür.

Madde 4. — Kanun kapsamına giren sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında hizmetlerin düzenli, sürekli ve etkin bir biçimde yerine getirilmesi; görevli kuruluşların görev ve hizmetlerinin denetimi, bunlar arasında işbirliği ve koordinasyonun sağlanması konularında; valinin görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiştir. Esasen 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun valilere verdiği görev, yetki ve sorumluluklara paralel olan bu yetkilerin, bu yasa da yer alması bu yerlerde bulunan kuruluşların büyük bir kısmının kuruluş özellikleri ve iller kuruluşu içinde yer alması sonucu olmuştur.

Madde 5. — Valilerin sözü edilen yerlerle her zaman doğrudan ilgilenmesi, görevlerinin ağırlığı ve hizmetlerin yoğunluğu nedeni ile mümkün olamayacağından, genel gerekçede açıklanan nedenlerle yetkilerini mahallinde görev yapmak üzere atanacak mülki idare amirine devredebilecekleri öngörülmüştür. Vali devrettiği yetkilerin bu kanunun amacına uygun olarak kullanılmasını her zaman denetleyecek, yürütümünü izleyecektir. Bu yetki devrinin doğal bir sonucudur. Vali devrettiği yetkileri ve bu kanunla mülki idare amirlerine verilen yetkileri gerektiğinde bizzat kullanabilecektir. Madde bu amaçla düzenlenmiştir.

Madde 6. — Sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında hizmetlerin büyük bir kısmı Ulaştırma Bakanlığı ile Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlı kuruluşlarca yürütülmektedir. Genel güvenliğin sağlanması yanında, mahallinde görevlendirilecek mülki idare amirlerinin atama ve değerlendirilmeleri yönün-

den İçişleri Bakanlığı da bu yerlerde önemli bir görev üstlenmektedir. Bu durum gözönünde tutularak mülki idare amiri görevlendirilecek yerlerin Bakanlar Kurulunca kararlaştırılmasında, adı geçen üç bakanlığın ortak önerileri uygun görülmüştür.

Madde 7. — Mülki idare amiri görevlendirilmeyecek sivil hava meydanları ile limanlarda işbirliği ve koordinasyonun hizmetlerin ağırlığı gözönünde tutularak valinin denetiminde Ulaştırma Bakanlığınca sınır kapılarında ise Gümrük ve Tekel Bakanlığınca görevlendirilecek bir yönetici tarafından sağlanması uygun görülmüştür.

Madde 8. — Aratma yetkisinin ne şekilde kullanılacağı, aramanın nerede, hangi görevlilerce yapılacağı açık olarak gösterilmiş ve görevlilerin, özel yasaları gereği belirlenen hizmet alanlarında bir sürtüşmeye meydan verilmemesi düşünülmüştür.

Madde 9. — Güvenliğin sağlanılmasında, haber iletmenin yeri ve önemi, bugün herkes tarafından kabul edilmektedir. Haber iletmekle yükümlü görevlilerin kendi görev alanlarında gereğini geciktirmeksizin yerine getirmeleri ve mülki idare amirlerinin istemi üzerine birbirlerine her türlü yardımı yapmaları öngörülmüştür.

Madde 10. — Bakanlar Kurulu üyelerinin valilerin taltif ve tecziyelerini Bakanlar Kurulundan isteyebilecekleri 5442 sayılı Kanunla düzenlenmiştir. Valinin yetki devri yaptığı mülki idare amirlerinin hizmetle ilgili bakanlarca denetlenebilecekleri hususu düzenlenmiştir. Denetleme sonucu düzenlenecek değerlendirme raporlarının, sicil raporu verilmesinde, atama ve yükselmelerde gözönünde tutulması uygun görülmüştür.

Madde 11. — 10 ncu maddeye paralel olarak düzenlenmiştir. Mülki idare amiri hizmet kuruluşlarında görevli amir ve memurlar hakkında değerlendirme raporu düzenleyebilecektir.

Madde 12. — Mülki idare amirinin disiplin kovuşturması ile ilgili yetkileri düzenlenmiştir.

Madde 13. — Mülki idare amirinin soruşturma ve görevden uzaklaştırma hususlarındaki yetkilerinin sınırı gösterilmiştir.

Kanun kapsamına giren yerlerdeki hizmetlerin teknik özelliği soruşturmanın, o işi bilen kişilerce yürütülmesini zorunlu kılacağından, ilgili bakanlık ve genel müdürlükten müfettiş istenebileceği, genel konularda soruşturmanın bizzat mülki idare amirince yapılabileceği ifade edilmek istenmiştir. Mülki idare amiri soruşturmayı gerektiren hususlarda, muhakkık tayin ederken hizmet kuruluşlarının özellikle üst görevlilerinden yararlanacaktır.

1609 sayılı Kanun hükümlerinin saklı olacağı hususu bazı suçların özelliği gözönünde tutularak maddede konmuştur.

Madde 14. — Takdirname ve ödül verilmesi hususları düzenlenmiştir.

Madde 15. — İzinler düzenlenmiştir.

Madde 16. — Yazışmaların mülki idare amiri aracılığı ile yapılması ilkesi benimsenmiştir. Hizmetlerin özelliği dikkate alınarak, yazışmaların gecikmelere neden olmaması için 2 nci bent düzenlenmiştir. Yatırımlar konusunda Valilerin görüşlerinin alınması ve her safhada valinin bilgi sahibi olması hususu da 4 ncu bentle düzenlenmiştir.

Madde 17. — Madde açıktır.

Madde 18. — Bu yerlerdeki hizmet kuruluşlarının, özel mevzuatlarına göre görevlerini yürütecekleri hükme bağlanmıştır.

Madde 19. — Madde açıktır.

Madde 20. — Madde açıktır.

Madde 21. — 18 nci maddede sözü edilen hizmetlerin maddede sayılan Bakanlıklarca müştereken hazırlanacak ve Bakanlar Kurulu tarafından yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle belirleneceği hususu düzenlenmiştir. Bu hizmetlerin özelliği, böyle bir yönetmeliğin yayınlanmasını gerektirmektedir.

Madde 22 ve Madde 23. — Yürürlük ve yürütme maddeleridir.

İçişleri Komisyonu Raporu

TC

Millî Güvenlik Konseyi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 1/375

Karar No. : 24

9 Haziran 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 17 Mayıs 1982 tarihli 95 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen «Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun Tasarısı», gerekçesi Komisyonumuzca, İçişleri Bakanlığı temsilcisi İller İdaresi Genel Müdürü Fikri GÖKÇEER'in de iştiraki ile incelendi.

Tasarının gerekçesinde de açıklandığı gibi sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görev ifa eden kuruluş ve kişilerin değişik bakanlık ve genel müdürlüklere bağlı bulunmaları sebebiyle koordinasyon ve denetimin sağlanamadığı; etkin, sürekli ve çok yönlü tedbirlerin bir otorite tarafından alınması ve uygulanması gerektiği görülmekle, tasarının tümü benimsenmiş, maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Kanunun amacını gösteren 1 nci maddesi, mana ve mahiyeti değişmeyecek şekilde yeniden yazılmış, ifade zaafı giderilmeye çalışılmıştır.

Kapsamı belirleyen 2 nci madde aynen benimsenmiş; tanımları düzenleyen 3 ncü maddenin (c) bendine, karayolu deyimi içinde demiryolu da düşünülemeyeceğinden, hiç değilse uygulamada tereddüde yol açacağından «ve demiryolu» kelimeleri eklenmiştir.

4 ncü ve 5 nci maddeler aynen benimsenmiştir.

6 ncü maddenin birinci fıkrasının başındaki «Bu Kanuna göre» şeklindeki kısım çıkarılmış, fıkra anlaşılır hale getirilmiştir.

7 nci maddenin ilk fıkrasındaki «kararlaştırılacaklar» ifadesi, «kararlaştırılan» şekline dönüştürülmüştür.

8 nci madde «aratma» gibi mühim bir hususu düzenlediğinden, maddedeki «gerektiğinde» deyimi yerine «genel güvenlik ve kamu düzeni bakımından gerekli görüldüğü hallerde» demek suretiyle keyfilik önlenmiş, yetki hukukî bir baza oturtulmuştur. Aramanın kimler tarafından yapılacağı kaydı ikinci fıkraya konulmuş, üçüncü fıkra metinden çıkarılmıştır.

9 ve 10 ncü maddeler aynen benimsenmiştir.

11 nci maddeye «gerektiğinde» kelimesi eklenerek mülki idare amirinin değerlendirme raporu düzenleme işi, kırtasiyecilik olmaktan çıkarılmış, ciddi durumlara münhasır hale getirilmiştir. Ayrıca raporların «valilik kanalıyla» gönderilmesi şartı maddeye konulmuştur.

12 nci madde aynen benimsenmiş; 13 ncü maddede saklı tutulan 1609 sayılı Kanunun belirli hale gelmesi ve kanun tekniği bakımından, önüne «15 Mayıs 1930 gün ve» kelimeleri eklenmiştir.

14 ncü madde aynen benimsenmiş; amirler arasında meydana gelebilecek sürtüşmelerin önlenmesi, mazet izni alma işinin disipline bağlanması için, ilgili amirin «olumlu» görüşünün alınması 15 nci maddeye konulmuştur.

16 ncü madde, yazışmaların mülki idare amiri aracılığıyla yapılması halî, kanunun kapsamına giren iş, hizmet ve işlemlere münhasır olmak üzere yeniden düzenlenmiş, sair işler dışarda tutulmuştur.

17 nci madde aynen benimsenmiş; 18 nci madde teknik nitelikte ve işletmecilik bakımından özellik arz eden hizmet ve görevlerin nasıl yerine getirileceği belirli şekle sokulmuştur.

19 ncu madde aynen benimsenmiş; 20 nci maddede ikinci defa geçen «Kanun» ifadesinin sonuna «un» hecesi eklenmiştir.

21, 22 ve 23 ncü maddeler aynen benimsenmiştir.

Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muzaffer BAŞKAYNAK	İlhan KÖSEOĞLU	Feridun BALATLIOĞLU	Dr. A. Alim ERTÜRK
Hâkim Tuğgeneral	Hâkim Albay	Hâkim Albay	Sağ. ve Sos. Yar. Bak. Hd. ve Sh. Sağ. Gn. Müdürü
Üye	Üye	Üye	
Ünal DURUKAN	Erdoğan OZAN	Reyhan DURUCA	
Güm. ve Tek. Bak.	Ulaştırma Bak.	Kül. ve Turz. Bak.	
Gümrükler Gn. Md. Yrd.	DHMİ Gn. Md. Yrd.	Uzman Müşaviri	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun Tasarısı

Amaç :

MADDE 1. — Bu Kanun, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında, güvenlik ve giriş - çıkışla ilgili görev ve hizmetlerin bir otorite altında düzenli, sürekli ve etkin bir biçimde yerine getirilmesi amacıyla düzenlenmiştir.

Kapsam :

MADDE 2. — Bu Kanun, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görevli kuruluşların görev ve hizmetlerinin denetimini, bunlar arasında işbirliği ve koordinasyonun sağlanmasını, valilerin bu konulardaki görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.

Tanımlar :

MADDE 3. — Bu Kanunda Geçen :

- a) Sivil hava meydanı deyimi, iç ve dış seferlerin yapılmasına uygun sivil hava alanlarını, hava limanlarını,
- b) Limanlar deyimi, deniz limanlarındaki giriş - çıkış kapılarını,
- c) Sınır kapıları deyimi, karayolu sınır kapılarını,
- d) Vali deyimi, sivil hava meydanlarını, limanları ve sınır kapılarını sınırları içine alan illerin valilerini,
- e) Bakanlık veya genel müdürlük deyimi, buradaki hizmet kuruluşlarının bağlı bulunduğu bakanlık veya bağımsız genel müdürlükleri,
- f) Mülki idare amiri deyimi, ilgili valinin bu kanuna göre yetki devri yaptığı sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görev yapan vali yardımcıları ile kaymakamları, ifade eder.

Valinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları :

MADDE 4. — Vali, bu Kanun kapsamına giren yerlerdeki kuruluşlara ait görev ve hizmetlerin, kanunda öngörülen biçim ve ölçüde yerine getirilmesi amacıyla :

- a) Sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında gerekli güvenlik önlemlerini almak ve uygulanmasını sağlamakla,

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında
Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun
Tasarısı

Amaç :

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında, güvenlik ve giriş - çıkışla ilgili görev ve hizmetlerin bir otorite altında düzenli, sürekli ve etkin bir biçimde yerine getirilmesini düzenlemektir.

Kapsam :

MADDE 2. — Bu Kanun, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görevli kuruluşların görev ve hizmetlerinin denetimini, bunlar arasında işbirliği ve koordinasyonun sağlanmasını, valilerin bu konulardaki görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.

Tanımlar :

MADDE 3. — Bu kanunda geçen :

- a) Sivil hava meydanı deyimi, iç ve dış seferlerin yapılmasına açık sivil hava alanlarını ve hava limanlarını,
 - b) Limanlar deyimi, deniz limanlarındaki giriş - çıkış kapılarını,
 - c) Sınır kapıları deyimi, karayolu sınır kapılarını,
 - d) Vali deyimi, sivil hava meydanlarını, limanları ve sınır kapılarını sınırları içine alan illerin valilerini,
 - e) Bakanlık veya genel müdürlük deyimi, buradaki hizmet kuruluşlarının bağlı bulunduğu bakanlık veya bağımsız genel müdürlükleri,
 - f) Mülki idare amiri deyimi, ilgili valinin bu kanuna göre yetki devri yaptığı sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görev yapan vali yardımcılarını ile kaymakamları,
- ifade eder.

Valinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları :

MADDE 4. — Vali, bu Kanun kapsamına giren yerlerdeki kuruluşlara ait görev ve hizmetlerin, kanunda öngörülen biçim ve ölçüde yerine getirilmesi amacıyla :

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında
Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında
Kanun Tasarısı

Amaç' :

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında, güvenlik ve giriş - çıkışla ilgili görev ve hizmetlerin bir otorite altında düzenli, sürekli ve etkin bir biçimde yerine getirilmesini sağlamaktır,

MADDE 2. — Danışma Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

Tanımlar :

MADDE 3. — Bu kanunda geçen :

- a) Sivil hava meydanı deyimi, iç ve dış seferlerin yapılmasına açık sivil hava alanlarını ve hava limanlarını,
 - b) Limanlar deyimi, deniz limanlarındaki giriş - çıkış kapılarını,
 - c) Sınır kapıları deyimi, karayolu ve demiryolu kapılarını,
 - d) Vali deyimi, sivil hava meydanlarını, limanları ve sınır kapılarını sınırları içine alan illerin valilerini,
 - e) Bakanlık veya genel müdürlük deyimi, buradaki hizmet kuruluşlarının bağlı bulunduğu bakanlık veya bağımsız genel müdürlükleri,
 - f) Mülki idare amiri deyimi, ilgili valinin bu kanuna göre yetki devri yaptığı sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görev yapan vali yardımcılarını ile kaymakamları,
- ifade eder.

MADDE 4. — Danışma Meclisi metninin 4 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

- b) Giriş ve çıkışların güven içerisinde ve düzenli bir biçimde yapılması için gereken önlemlerin alınmasını ve uygulanmasını sağlamakla,
- c) Çeşitli kuruluşlarca yürütülen hizmetleri bu Kanunun maksadına uygun olarak denetlemekle,
- d) Hizmetlerle ilgili yatırımların zamanında gerçekleştirilmesi için gerekli gördüğü önlemleri belirlemek ve bunların uygulanması için ilgili bakanlık, genel müdürlük ve diğer kamu ve özel kuruluşlara önerilerde bulunmakla,
- e) Hizmetlerin düzenli, etkin ve verimli bir biçimde yürütülmesi için görevli kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyon sağlamakla,
- Görevli, yetkili ve sorumludur.

Valinin Yetki Devri :

MADDE 5. — Vali, bu Kanunla kendisine verilen yetkileri sivil hava meydanı, liman ve sınır kapılarında görevlendirilen vali yardımcısına veya kaymakama devredebilir.

Vali, mülki idare amirine devrettiği yetkilerin bu Kanunun amacına uygun olarak kullanılmasını ve işlerin yürütülmesini izlemek, gözetlemek ve denetlemekle yükümlüdür.

Vali, bu Kanuna göre devrettiği yetkileri ve bu Kanunla mülki idare amirlerine tanınan diğer yetkileri gerektiğinde bizzat kullanır.

Mülki İdare Amirlerinin Görevlendirileceği Yerler :

MADDE 6. — Bu Kanuna göre mülki idare amirlerinin görevlendirileceği sivil hava meydanları, limanlar ve sınır kapıları İçişleri, Ulaştırma ve Gümrük ve Tekel Bakanlıklarının ortak önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.

Diğer Sivil Hava Meydanları, Limanları ve Sınır Kapıları :

MADDE 7. — Bakanlar Kurulunca kararlaştırılacaklar dışında kalan sivil hava meydanları ile limanlarda otorite, işbirliği ve koordinasyon Ulaştırma Bakanlığınca görevlendirilecek bir yönetici, sınır kapılarında

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

a) Sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında gerekli güvenlik önlemlerini almak ve uygulanmasını sağlamakla,

b) Giriş ve çıkışların güven içerisinde ve düzenli bir biçimde yapılması için gereken önlemlerin alınmasını ve uygulanmasını sağlamakla,

c) Çeşitli kuruluşlarca yürütülen hizmetleri bu Kanunun maksadına uygun olarak denetlemekle,

d) Hizmetlerle ilgili yatırımların zamanında gerçekleştirilmesi için gerekli gördüğü önlemleri belirlemek ve bunların uygulanması için ilgili bakanlık, genel müdürlük ve diğer kamu kuruluşlarına ve özel kuruluşlara önerilerde bulunmakla,

e) Hizmetlerin düzenli, etkin ve verimli bir biçimde yürütülmesi için görevli kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyon sağlamakla,

Görevli, yetkili ve sorumludur.

Valinin Yetki Devri :

MADDE 5. — Vali, bu Kanunla kendisine verilen yetkileri sivil hava meydanı, liman ve sınır kapılarında görevlendirilen vali yardımcısına veya kaymakama devredebilir.

Vali, mülki idare amirine devrettiği yetkilerin bu Kanunun amacına uygun olarak kullanılmasını ve işlerin yürütülmesini izlemek, gözetlemek ve denetlemekle yükümlüdür.

Vali, bu Kanuna göre devrettiği yetkileri ve bu Kanunla mülki idare amirlerine tanınan diğer yetkileri gerektiğinde bizzat kullanır.

Mülki İdare Amirlerinin Görevlendirileceği Yerler :

MADDE 6. — Bu Kanuna göre mülki idare amirlerinin görevlendirileceği sivil hava meydanları, limanlar ve sınır kapıları, İçişleri, Ulaştırma ve Gümrük ve Tekel Bakanlıklarının ortak önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.

Bu yerlerde mülki idare amirinin izin, hastalık gibi nedenlerle görevinde bulunmaması ya da görevlendirilmemesi hallerinde vali tarafından vekil tayin edilir.

Diğer Sivil Hava Meydanları, Limanları ve Sınır Kapıları :

MADDE 7. — Bakanlar Kurulunca kararlaştırılacaklar dışında kalan sivil hava meydanları ile li-

(İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metin)

Valinin Yetki Devri :

MADDE 5. — Vali, bu Kanunla kendisine verilen yetkileri sivil hava meydanı, liman ve sınır kapılarında görevlendirdiği vali yardımcısına veya kaymakama devredebilir.

Vali, mülki idare amirine devrettiği yetkilerin bu Kanunun amacına uygun olarak kullanılmasını ve işlerin yürütülmesini izlemek, gözetlemek ve denetlemekle yükümlüdür.

Vali, bu Kanuna göre devrettiği yetkileri ve bu Kanunla mülki idare amirlerine tanınan diğer yetkileri gerektiğinde bizzat kullanır.

Mülki İdare Amirlerinin Görevlendirileceği Yerler :

MADDE 6. — Mülki idare amirlerinin görevlendirileceği sivil hava meydanları, limanlar ve sınır kapıları; İçişleri, Ulaştırma ve Gümrük ve Tekel bakanlıklarının ortak önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.

Bu yerlerde mülki idare amirinin izin, hastalık gibi nedenlerle görevinde bulunmaması ya da görevlendirilmemesi hallerinde vali tarafından vekil tayin edilir.

Diğer Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapıları :

MADDE 7. — Bakanlar Kurulunca kararlaştırılanlar dışında kalan sivil hava meydanları ile liman-

(Hükümetin Teklifi)

ise Gümrük ve Tekel Bakanlığınca görevlendirilecek bir yönetici tarafından sağlanır. Valinin 4 ncü maddede belirtilen görev, yetki ve sorumlulukları bu sivil hava meydanlarında, sınır kapılarında ve limanlarda da geçerlidir.

Mülki idare amirinin izin, hastalık gibi nedenlerle görevinde bulunmaması ya da görevlendirilmemesi hallerinde yukarıdaki bent hükümleri uygulanır.

Valiler, gerektiğinde bu yerlerde hizmet veren kuruluşların amir, memur ve işçileri hakkında bu Kanunun 12, 13 ve 14 ncü maddelerinde belirtilen yetkileri kullanırlar.

Aratma Yetkisi :

MADDE 8. — Mülki idare amiri, gerektiğinde, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında binaları, uçakları, gemileri ve her türlü deniz ve kara taşıtlarını, giren - çıkan yolcular ile buralarda görevli kamu ve özel kuruluşlar personelinin üstlerini, araçlarını ve eşyalarını aratmaya yetkilidir.

Arama emri yazılı olarak verilir. İvedi durumlarda sözlü olarak verilen emir derhal yerine getirilir ve en kısa zamanda yazı ile teyit edilir.

Arama emirleri gümrüklü alanlarda gümrük elemanlarınca, diğer yerlerde ise genel kolluk görevlileri tarafından geciktirilmeksizin yerine getirilir.

Haber İletme ve Yardımlaşma :

MADDE 9. — Gerekli önlemlerin zamanında alınması amacı ile emniyet, jandarma, seyyar jandarma, gümrük, gümrük - muhafaza ve diğer kamu kuruluşları elde ettikleri bilgileri, kendi görev alanlarında gereğini yapmakla birlikte, o yer mülki idare amirine hemen iletmek ve mülki idare amirinin istemi üzerine birbirlerine personel, araç ve gereç yardımı yapmakla yükümlüdürler.

İlgili Bakanların Denetlemeleri :

MADDE 10. — Mülki idare amirlerinin bu Kanuna göre yürüttükleri hizmetler, bu yerlerde hizmet kuruluşu bulunan Bakanlarca denetlenebilir. Denetleme sonucu düzenlenecek değerlendirme raporları, sicil raporu verilmesinde, yükselme ve atamalarda gözönünde tutulmak üzere İçişleri Bakanlığına ve ilgili Valiye gönderilir.

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

manlarda otorite, işbirliği ve koordinasyon, Ulaştırma Bakanlığınca; sınır kapılarında ise Gümrük ve Tekel Bakanlığınca görevlendirilecek bir yönetici tarafından sağlanır. Valinin, 4 ncü maddede belirtilen görev, yetki ve sorumlulukları bu sivil hava meydanlarında, sınır kapılarında ve limanlarda da geçerlidir.

Valiler, gerektiğinde bu yerlerde hizmet veren kuruluşların amir, memur ve işçileri hakkında bu kanunun 12, 13 ve 14 ncü maddelerinde belirtilen yetkileri kullanırlar.

Aratma Yetkisi :

MADDE 8. — Mülkî idare amiri, gerektiğinde, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında binaları, uçakları, gemileri ve her türlü deniz ve kara taşıtlarını, giren - çıkan yolcular ile buralarda görevli kamu kuruluşları ve özel kuruluşlar personelinin üstlerini, araçlarını ve eşyalarını aratmaya yetkilidir.

Arama emri yazılı olarak verilir. İvedi durumlarda sözlü olarak verilen emir derhal yerine getirilir ve en kısa zamanda yazı ile teyit edilir.

Arama emirleri gümrüklü alanlarda gümrük elemanlarınca, diğer yerlerde ise genel kolluk görevlileri tarafından geciktirilmeksizin yerine getirilir.

Haber İletme ve Yardımlaşma :

MADDE 9. — Gerekli önlemlerin zamanında alınması amacı ile emniyet, jandarma, seyyar jandarma, gümrük, gümrük - muhafaza ve diğer kamu kuruluşları elde ettikleri bilgileri, kendi görev alanlarında gereğini yapmakla birlikte, o yer mülkî idare amirine hemen iletmek ve mülkî idare amirinin iste mi üzerine birbirlerine personel, araç ve gereç yardımı yapmakla yükümlüdürler.

İlgili Bakanların Denetlemeleri :

MADDE 10. — Mülkî idare amirlerinin bu Kanuna göre yürüttükleri hizmetler, bu yerlerde hizmet kuruluşu bulunan Bakanlarca denetlenebilir. Denetleme sonucu düzenlenecek değerlendirme raporları, sicil raporu verilmesinde, yükselme ve atamalarda göz önünde tutulmak üzere İçişleri Bakanlığına ve ilgili valiyeye gönderilir.

(İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metin)

larda otorite, işbirliği ve koordinasyon Ulaştırma Bakanlığınca; sınır kapılarında ise Gümrük ve Tekel Bakanlığınca görevlendirilecek bir yönetici tarafından sağlanır. Valinin 4 ncü maddede belirtilen görev, yetki ve sorumlulukları bu sivil hava meydanlarında, sınır kapılarında ve limanlarda da geçerlidir.

Valiler, gerektiğinde bu yerlerde hizmet veren kuruluşların amir, memur ve işçileri hakkında bu Kanunun 12, 13 ve 14 ncü maddelerinde belirtilen yetkileri kullanırlar.

Aratma Yetkisi :

MADDE 8. — Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun ile Gümrük Kanununun aramaya ilgili hükümleri saklı kalmak üzere mülkî idare amiri, genel güvenlik ve kamu düzeni bakımından gerekli gördüğü hallerde, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında binaları, uçakları, gemileri ve her türlü deniz ve kara taşıtlarını, giren - çıkan yolcular ile buralarda görevli kamu kuruluşları ve özel kuruluşlar personelinin üstlerini, araçlarını ve eşyalarını aratmaya yetkilidir.

Aramanın kimler tarafından yapılacağı kaydını da taşıyan arama emri yazılı olarak verilir. İvedi durumlarda sözlü olarak verilen emir derhal yerine getirilir ve bu sözlü emir en kısa zamanda yazı ile teyit edilir.

MADDE 9. — Danışma Meclisi metninin 9 ncü maddesi aynen benimsenmiştir.

MADDE 10. — Danışma Meclisi metninin 10 ncü maddesi aynen benimsenmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

İlgili İdare Amirinin Değerlendirmesi :

MADDE 11. — Mülki idare amiri, hizmet kuruluşlarının amir ve memurları hakkında, sicil raporu verilmesinde, yükselme ve atamalarda gözönünde tutulmak üzere değerlendirme raporu düzenler. Bu raporlar ilgili bakanlık ve genel müdürlüklere gönderilir.

Disiplin Kovuşturması :

MADDE 12. — Mülki idare amiri, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görevli amir, memur ve işçiler hakkında disiplin kovuşturması yapmaya veya yaptırmaya, kovuşturma sonucu uyarı ve kınama cezası vermeye, daha ağır disiplin cezası verilmesini gerektiren hallerde durumu ilgili mercilere bildirmeye yetkilidir.

Soruşturma ve Görevden Uzaklaştırma :

MADDE 13. — Mülki idare amiri, hizmet kuruluşlarında görevli amir ve memurlar hakkında soruşturma açmaya, soruşturmaları bizzat yapmaya veya yaptırmaya, bu amaçla bakanlık veya genel müdürlüklerden müfettiş istemeye, Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanunla ilgili olmayanların evrakını doğrudan o yer Cumhuriyet Savcılığına göndermeye yetkilidir. 1609 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

Hizmetin gerektirdiği hallerde, görev başında kalmalarında sakınca görülen personel valinin muvafakati alınarak mülki idare amirlerince görevden uzaklaştırılır ve durum valilikçe, ilgili bakanlık ve genel müdürlüğe bildirilir.

Takdirname ve Ödül :

MADDE 14. — Mülki idare amiri, görevinde olağanüstü gayret ve çalışması ile başarı sağlayanlardan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olanlara takdirname verebilir. Verilen takdirmeler sicile geçer. Gerekli gördüklerinin ödüllendirilmesi için ilgili kuruluşlara öneride bulunur.

657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelin, özel yasaları gereği ödüllendirilmelerini kuruluşların bağlı olduğu teşkilattan ister.

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

Mülki İdare Amirinin Değerlendirmesi :

MADDE 11. — Mülki idare amiri, hizmet kuruluşlarının amir ve memurları hakkında, sicil raporu verilmesinde, yükselme ve atamalarda gözönünde tutulmak üzere değerlendirme raporu düzenler. Bu raporlar ilgili bakanlık ve genel müdürlüklere gönderilir.

Disiplin Kovuşturması :

MADDE 12. — Mülki idare amiri, sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görevli amir, memur ve işçiler hakkında disiplin kovuşturması yapmaya veya yaptırmaya, kovuşturma sonucunu uyarma ve kınama cezası vermeye, daha ağır disiplin cezası verilmesini gerektiren hallerde durumu ilgili mercilere bildirmeye yetkilidir.

Soruşturma ve Görevden Uzaklaştırma :

MADDE 13. — Mülki idare amiri, hizmet kuruluşlarında görevli amir ve memurlar hakkında soruşturma açmaya, soruşturmaları bizzat yapmaya veya yaptırmaya, bu amaçla bakanlık veya genel müdürlüklerden müfettiş istemeye, Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanunla ilgili olmayanların evrakını doğrudan o yer Cumhuriyet Savcılığına göndermeye yetkilidir. 1609 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

Hizmetin gerektirdiği hallerde, görev başında kalmalarında sakınca görülen personel valinin muvafakati alınarak mülki idare amirlerince görevden uzaklaştırılır ve durum valilikçe, ilgili bakanlık ve genel müdürlüğe bildirilir.

Takdirname ve Ödül :

MADDE 14. — Mülki idare amiri, görevinde olağanüstü gayret ve çalışması ile başarı sağlayanlardan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olanlara takdirname verebilir; gerekli gördüklerinin ödüllendirilmesi için ilgili kuruluşlara öneride bulunur; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olmayan personelin, özel kanunları gereği ödüllendirilmelerini kuruluşların bağlı olduğu teşkilattan ister. Verilen takdirnameler sicile geçer.

(İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metin)

Mülki İdare Amirinin Değerlendirmesi :

MADDE 11. — Mülki idare amiri gerektiğinde, hizmet kuruluşlarının amir ve memurları hakkında sicil raporu verilmesinde, yükselme ve atamalarda gözönünde tutulmak üzere değerlendirme raporu düzenler. Bu raporlar valilik kanalıyla ilgili bakanlık ve genel müdürlüklere gönderilir.

MADDE 12. — Danışma Meclisi metninin 12 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

Soruşturma ve Görevden Uzaklaştırma :

MADDE 13. — Mülki idare amiri, hizmet kuruluşlarında görevli amir ve memurlar hakkında soruşturma açmaya, soruşturmalarını bizzat yapmaya veya yaptırmaya, bu amaçla bakanlık veya genel müdürlüklerden müfettiş istemeye, Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanunla ilgili olmayanların evrakını doğrudan o yer Cumhuriyet Savcılığına göndermeye yetkilidir. 15 Mayıs 1930 gün ve 1609 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

Hizmetin gerektirdiği hallerde, görev başında kalmalarında sakınca görülen personel valinin muvafakati alınarak mülki idare amirlerince görevden uzaklaştırılır ve durum valilikçe, ilgili bakanlık ve genel müdürlüğe bildirilir.

MADDE 14. — Danışma Meclisi metninin 14 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

İzin :

MADDE 15. — Mülki idare amiri, bu kuruluşların o yerdeki en büyük amirlerinin yıllık izinlerinin kullanma zamanı hakkında görüş bildirmeye ve ilgili amirin görüşünü alarak bütün personele mazeret izni vermeye yetkilidir.

Yazışmalar :

MADDE 16. — Bakanlıklar ve kuruluşlar, Bakanlar Kurulunca kararlaştırılacak yerlerdeki kuruluşları ile yazışmalarını mülki idare amirliği aracılığı ile yaparlar.

Ancak, teknik konularda, istatistikî bilgileri içeren konularda ve malî konularda kendi kuruluşları ile doğrudan yazışma yaparlar.

Bu kuruluşların üst makamları ile yapacakları yazışmalarda da aynı yöntemler uygulanır.

Bu Kanun kapsamına giren yerlerde yapılacak yatırımlar konusunda, ilgili valinin görüşü alınır. Yatırımların her safhasında valiye bilgi verilir.

Yardımcı Personel ve Büro Hizmetleri :

MADDE 17. — Mülki idare amirlerine yardımcı olmak ve büro hizmetlerini yürütmek üzere gerekli personel kadroları ile büronun demirbaş, kırtasiye ve benzeri ihtiyaçları valinin istemi üzerine sivil hava meydanlarında ve limanlarda Ulaştırma Bakanlığınca, sınır kapılarında ise Gümrük ve Tekel Bakanlığınca karşılanır.

Mülki idare amirinin taşıt ve lojman ihtiyacı İçişleri Bakanlığınca karşılanır.

Teknik Hizmetler :

MADDE 18. — Sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görevli kuruluşların işletmecilik bakımından özellik arz eden hizmetleriyle teknik nitelikteki görev sorumlulukları özel mevzuatları uyarınca ilgili bakanlıkların, genel müdürlüklerin ve kuruluşların görevlilerince yerine getirilir.

İhtiyaçların Bildirilmesi :

MADDE 19. — Mülki idare amiri, hizmetlerin yoğunlaştığı dönemlerde ilgili bakanlık ve genel müdürlüklere personel, ödenek ve geçici yevmiyeli personel ihtiyaçlarını bildirir. Bütçe ve kadro imkânları dahilinde bu istekler yerine getirilir.

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

İzin :

MADDE 15. — Mülki idare amiri, bu kuruluşun o yerdeki en büyük amirlerinin yıllık izinlerinin kullanma zamanı hakkında görüş bildirmeye ve ilgili amirin görüşünü alarak bütün personele mazeret izni vermeye yetkilidir.

Yazışmalar :

MADDE 16. — Bakanlıklar ve kuruluşlar, Bakanlar Kurulunca kararlaştırılacak yerlerdeki kuruluşları ile yazışmalarını mülki idare amirliği aracılığı ile yaparlar.

Ancak, teknik konularda, istatistikî bilgileri içeren konularda ve malî konularda kendi kuruluşları ile doğrudan yazışma yaparlar.

Bu kuruluşların üst makamları ile yapacakları yazışmalarda da aynı yöntemler uygulanır.

Bu Kanun kapsamına giren yerlerde yapılacak yatırımlar konusunda, ilgili valinin görüşü alınır. Yatırımların her safhasında valiye bilgi verilir.

Yardımcı Personel ve Büro Hizmetleri :

MADDE 17. — Mülki idare amirlerine yardımcı olmak ve büro hizmetlerini yürütmek üzere gerekli personel kadroları, büronun demirbaş, kırtasiye ve benzeri ihtiyaçları ile mülki idare amirinin taşıt ve lojman ihtiyacı İçişleri Bakanlığınca karşılanır.

Teknik Hizmetler :

MADDE 18. — Sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görevli kuruluşların işletmecilik bakımından özellik arz eden hizmetleriyle teknik nitelikteki görev ve sorumlulukları özel mevzuatı uyarınca ilgili bakanlıkların, genel müdürlüklerin ve kuruluşların görevlilerince yerine getirilir.

İhtiyaçların Bildirilmesi :

MADDE 19. — Mülki idare amiri, hizmetlerin yoğunlaştığı dönemlerde ilgili bakanlık ve genel müdürlüklere personel, ödenek ve geçici yevmiyelî personel ihtiyaçlarını bildirir. Bütçe ve kadro imkânları dahilinde bu istekler yerine getirilir.

(İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metin)

İzin :

MADDE 15. — Mülki idare amiri, bu kuruluşların o yerdeki en büyük amirlerinin yıllık izinlerinin kullanma zamanı hakkında görüş bildirmeye ve ilgili amirin olumlu görüşünü alarak bütün personele mazeret izni vermeye yetkilidir.

Yazışmalar :

MADDE 16. — Bakanlıklar ve kuruluşlar, Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan yerlerdeki kuruluşları ile bu Kanunun kapsamına giren iş, hizmet ve işlemlerle ilgili yazışmalarını mülki idare amiri aracılığıyla yaparlar. Ancak teknik konularda, istatistikî bilgileri içeren konularda ve malî konularda kendi kuruluşları ile doğrudan yazışma yaparlar.

Bu kuruluşların üst makamları ile yapacakları yazışmalarda da aynı yöntemler uygulanır.

Bu Kanun kapsamına giren yerlerde yapılacak yatırımlar konusunda, ilgili valinin görüşü alınır. Yatırımların her safhasında valiye bilgi verilir.

MADDE 17. — Danışma Meclisi metninin 17 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

Teknik Hizmetler :

MADDE 18. — Sivil hava meydanlarında, limanlarda ve sınır kapılarında görevli kuruluşların teknik nitelikteki ve işletmecilik bakımından özellik arz eden hizmet ve görevleri özel mevzuatı uyarınca ve sorumlu bakanlıkların, genel müdürlüklerin ve kuruluşların görevlilerince yerine getirilir.

MADDE 19. — Danışma Meclisi metninin 19 ncu maddesi aynen benimsenmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Askerî Kurum ve Kuruluşlar :

MADDE 20. — Bu Kanun kapsamına giren yerlerdeki askerî kurum ve kuruluşlar (Jandarma hariç) bu Kanun kapsamı dışındadır.

Yönetmelik :

MADDE 21. — 18 nci maddede sözü edilen hizmetler İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım, Gümrük ve Tekel, Ulaştırma ve Turizm ve Tanıtma Bakanlıklarınca müştereken hazırlanarak Bakanlar Kurulu tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.

Yürürlük :

MADDE 22. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 23. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

14.9.1981

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bak. - Başbakan Yrd. Z. Baykara	Devlet Bak. - Başbakan Yrd. T. Özal	Devlet Bakanı Prof. Dr. İ. Öztrak	Devlet Bakanı M. Özgüneş
Devlet Bakanı Prof. Dr. M. N. Özdaş	Adalet Bakanı C. Menteş	Millî Savunma Bakanı Ü. H. Bayülken	İçişleri Bakanı S. Çetiner
Dışişleri Bakanı İ. Türkmen	Maliye Bakanı K. Erdem	Millî Eğitim Bakanı H. Sağlam	Bayındırlık Bakanı Dr. T. Önalp
Ticaret Bakanı K. Cantürk	Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı Prof. Dr. N. Ayanoğlu	Gümrük ve Tekel Bakanı R. Baturalp	Ulaştırma Bakanı N. Özgür
Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. S. Özbek	Çalışma Bakanı Prof. Dr. T. Esener	Sanayi ve Tek. Bakanı Ş. Kocatopçu	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı S. Bingöl
Turizm ve Tanıtma Bakanı İ. Evliyaoğlu	İmar ve İskân Bakanı Dr. Ş. Tüten	Köy İş. ve Koop. Bakanı M. R. Güney	Gençlik ve Spor Bakanı V. Özgül
	Sosyal Güvenlik Bakanı S. Şide	Kültür Bakanı V. İ. Evliyaoğlu	

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

Askerî Kurum ve Kuruluşlar :

MADDE 20. — Bu Kanun kapsamına giren yerlerdeki askerî kurum ve kuruluşlar (jandarma hariç) bu Kanun kapsamı dışındadır.

Yönetmelik :

MADDE 21. — 18 no.lu maddede sözü edilen hizmetler, İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım, Gümrük ve Tekel, Ulaştırma ve Kültür ve Turizm Bakanlıklarınca müştereken hazırlanarak Bakanlar Kurulu tarafından kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde yürürlüğe konulacak yönetmelikte belirlenir.

Yürürlük :

MADDE 22. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 23. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metin)

Askerî Kurum ve Kuruluşlar :

MADDE 20. — Bu Kanun kapsamına giren yerlerdeki askerî kurum ve kuruluşlar (Jandarma hariç) bu Kanunun kapsamı dışındadır.

MADDE 21. — Danışma Meclisi metninin 21 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

MADDE 22. — Danışma Meclisi metninin 22 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

MADDE 23. — Danışma Meclisi metninin 23 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

Askerî Kurum ve Kuruluşlar :

MADDE 20. — Bu Kanun kapsamına giren yerlerdeki askerî kurum ve kuruluşlar (jandarma hariç) bu Kanun kapsamı dışındadır.

Yönetmelik :

MADDE 21. — 18 nci maddede sözü edilen hizmetler, İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım, Gümrük ve Tekel, Ulaştırma ve Kültür ve Turizm Bakanlıklarınca müştereken hazırlanarak Bakanlar Kurulu tarafından kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde yürürlüğe konulacak yönetmelikte belirlenir.

Yürürlük :

MADDE 22. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 23. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metin)

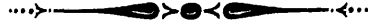
Askerî Kurum ve Kuruluşlar :

MADDE 20. — Bu Kanun kapsamına giren yerlerdeki askerî kurum ve kuruluşlar (Jandarma hariç) bu Kanunun kapsamı dışındadır.

MADDE 21. — Danışma Meclisi metninin 21 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

MADDE 22. — Danışma Meclisi metninin 22 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

MADDE 23. — Danışma Meclisi metninin 23 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 414

1580 Sayılı Belediye Kanununun 15 nci Maddesine Bir Fıkra, 19 ncu Maddesinin 5 No.lu Fıkrasına Bir Bent Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/27; M. G. Konseyi : 1/370)

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 107 ve 107'ye 1 nci Ek)

TC

Danışma Meclisi

Genel Sekreterliği

Kanunlar Müdürlüğü : 06-77 (1/27) 01-253

20 Nisan 1982

Konu : Kanun Tasarısı.

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 19 Nisan 1982 tarihli 82 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, 1580 Sayılı Belediye Kanununun 15 nci Maddesinin İkinci Fıkrasına Bir Bent, 19 ncu Maddesinin 5 No.lu Bendine Bir Cümle Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

NOT : Bu Kanun Tasarısı Genel Kurulun 12, 19 . 4 . 1982 tarihli 79 ve 82 nci birleşimlerinde görüşülmüştür.

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi Başkanlığı

Sayı : 101-831/03521

14 Mayıs 1981

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 21 . 4 . 1981 tarihinde kararlaştırılan «1580 Sayılı Belediye Kanununun 15 nci Maddesine Bir Fıkra, 19 ncu Maddesinin 5 No.lu Fıkrasına Bir Bent Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GEREKÇE

Ülkemizin döviz darboğazını aşmak için üstün bir gayretle ihracatını artırmaya çalıştığı ve canlı hayvan ve et ihracatının da toplam ihracatımızda % 4'lük bir pay aldığı malumlarıdır.

Hal böyle iken, et sanayiinin geliştirilmesi ile bunun iç ve dış ticaretinden halk sağlığı ve yurt ekonomisine en büyük katkıyı sağlamak üzere, bu sahaya özel teşebbüs ve yabancı sermayenin de girmesini teşvik etmek yararlı görülmektedir.

Uygulamada, Belediye mevzuatı bu gelişmeyi önleyici bir faktör olarak belirttiği gibi, Belediye yetkilerinin geçmediği kırsal alanda kurulacak böyle tesis ve teşebbüsler için de açık bir mevzuatın yokluğu her geçen gün kendini hissettirmektedir. Halbuki et endüstrisi, gelişmiş ülkelerde şehirlerin dışında kurulup geliştirilen ve kurulması zarurî bir endüstri biçimi olarak görülmektedir.

Bu bakımdan belli kapasitede ve belli teknolojik gelişme düzeyinde kurulan ya da kurulacak olan özel ve resmî, kişi ve kuruluşlara ait mezbaha, tesis ve et kombinalarının kuruluş ve işleyiş durumlarını, 1580 sayılı Belediye Kanunundaki ilgili hükümlerden farklı mütalaa etmek zarurî görülmektedir.

Bütün bu hususlar ve uygulamadaki aksaklıklar dikkate alındığında, halen yürürlükte bulunan Belediye mevzuatının yukarıda da belirtildiği veçhile, bütün bu gelişmeleri önleyici bir faktör olduğu sonucuna varılmıştır.

Söyle ki;

1580 sayılı Belediye Kanunu, 15 nci maddesi 6 ncı ve 40 ncı fıkraları ile mezbaha açmak, işletmek ve Belediye mezbahalarından başka yerlerde kesim yaptırmak şeklinde tekel niteliğinde sayılabilecek görevleri Belediyelere vermiştir. Buna rağmen bu mevzuatta değişiklik yapılmadan 28.8.1952 tarih ve 3/15557 sayılı Kararname ile onaylanan K./871 sayılı Koordinasyon Heyeti kararı yürürlüğe konulmuş ve Et ve Balık Kurumu kurulmuştur.

Kuruluş Kararnamesi ile Et ve Balık Kurumuna;

- Kasaplık hayvan ve balık ile; bunların doğal ve endüstriyel alım, satım ve dış ticaretini yapmak,
- Bu konuda her türlü sınaî, ticarî, ziraî teşebbüsleri ve bu maksatları sağlayacak fabrika, mezbaha, vasita ve tesisleri kurmak,
- Gerektiğinde fiyat hareketlerini düzenlemek üzere tanzim satışları yapmak, gibi görevler verilmiştir.

Bu görevleri yaparken, Kurumun en yeni modern ve hijyenik teknolojiyi, en çok yetişmiş ve uzman kadroyu, en gelişmiş ulaşım sistemini kullanacağı, canlı hayvan, et ve yan ürünlerini, bilimin ve teknolojinin gerekli gördüğü en iyi biçimde değerlendireceği, kısaca, canlı hayvan, et ve ürünleri sanayii ile bunların iç dış pazarlamasında uzman bir kuruluş olacağı öngörülmüştür.

Devlet Planlama Teşkilatı ve Yüksek Planlama Kurulu; her yıl Kurumun yatırım imkânlarını genişletmiş, hedefler vermiş, kombina sayılarını çoğaltmıştır. Diğer taraftan Kombina bulunan yerlerde, hatta kombinaların hizmet götürebildiği yerlerde mezbahaların kapatılarak hizmetlerin kuruma devredilmesi ilkesi benimsenmiştir.

Belediye Kanununun anılan hükmü karşısında kurum; ancak belirli yerlerde Belediyelere belirli paralar ödemek suretiyle Belediye mezbaha hizmetlerini devralmak imkânını bulabilmiştir. Belediyeler de ödenen bu ücretleri, Belediyeler Kanununda kendilerine yükletilen hizmetler için sarfetmemişlerdir. Aynı amaçla tesis kurmak isteyen özel müteşebbisler ise bu mevzuatın ilgili hükümlerini caydırıcı bir faktör olarak karşılarında bulmuşlardır.

Dünyada et üretimi, dağıtımı, işlenmesi ve ticareti kısacası et sanayii çok gelişmiştir. Yurdumuzda da benzeri gelişmenin teşviki şarttır. Ancak, teknik bilgi, uzmanlık ve gelişmiş teknoloji isteyen, iç ve dış ticarete çok önemli bir yer tutmaya başlayan böyle bir endüstrinin halen yürürlükte olan Belediye mevzuatının da sınırları içinde ve Belediyelerin kısıtlı malî imkânları kullanılarak yürütülmesi mümkün görülmemektedir.

İhtisas Komisyonu Raporu

TC

Millî Güvenlik Konseyi

İhtisas Komisyonu

Esas No. : 1/370

Karar No. : 100

4 Haziran 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

1580 sayılı Belediye Kanununun 15 nci Maddesine Bir Fıkra, 19 ncu Maddesinin 5 No. lu Fıkrasına Bir Bent Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Danışma Meclisinin kabul ettiği metin Komisyonumuzca incelenip görüşülmüştür.

Tasarı ile, 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 ve 19 ncu maddelerinin değiştirilerek, belediyeler dışında kalan resmî kuruluşlar ile özel teşebbüs ve yabancı sermayenin de belediye hudutları içinde et sanayiine girebilmesi sağlanmak istenmektedir.

Komisyonumuz tümü üzerinde yaptığı görüşmelerde tasarıyı olumlu mütalaa etmiş ve maddelerin incelenmesine geçmiştir.

Danışma Meclisi tasarının başlığında, çerçeve maddelerinde ve buna paralel olarak 1580 sayılı Belediye Kanununun değiştirilen hükümlerinde yer alan «fıkra» tabirlerini, Türk Hukuk Lûgatını da inceleyerek, kanun tekniği yönünden «bent» olarak değiştirmiştir. Danışma Meclisinin yaptığı bu değişiklikler Komisyonumuzca doğru bulunmuştur. Ancak 1580 sayılı Kanun, kendi sistematığı içerisinde «bent» tabirine yer vermekte, muhtelif maddelerinde bentlere yaptığı atıflarda fıkradan bahsetmektedir. (16, 17, 70 nci maddelerde yapılan atıflar gibi.) Danışma Meclisinin düzenlemesi benimsendiği takdirde uygulamada karışıklıklar doğabileceğinden Komisyonumuz bu hususlarda Hükümetin teklif ettiği metni benimsemeyi uygun mütalaa etmiştir.

Tasarının 1 nci maddesi ile 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 nci maddesine 77 nci fıkra eklenmektedir. Danışma Meclisi metne «ile ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak» ibaresini eklemiştir. Bu ibarede yer alan «ile» kelimesi saklı tutulan diğer mevzuat hükümlerinin sadece muayene yapma yetkisi ve karşılığında haklara münhasır olduğu izlenimini yaratmaktadır. Halbuki saklı tutulan mevzuat arasında imar mevzuatı, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının ilgili mevzuatı gibi değişik konular bulunmaktadır. Bu nedenle ve ortaya çıkabilecek yanlış anlaşılmalara da önlemek amacıyla «ile» kelimesi «ve» olarak değiştirilmiştir. Aynı maddede yer alan «çalışmak» tabiri kanunun diğer maddeleriyle ifade yönünden birliği sağlamak amacıyla «faaliyette bulunmak» şeklinde düzeltilmiştir. Ayrıca bu fıkranın birinci bendinin hükmü, hem tasarıda, hem de Danışma Meclisince kabul edilen metinde olumsuz şekilde ifade edilmiştir. Komisyonumuz, bendin sonunda yer alan «uygulanmaz» kelimesi yerine «izin verilir» ibaresini kullanarak, hükmün olumlu yönde düzenlenmesini kanun tekniği yönünden daha uygun bulmuştur.

Ticaret Bakanlığının gerekli izni verirken görüş alacağı bakanlıklar ayrı bir bentte gösterilerek ifadede sadelik sağlanmıştır. Ticaret Bakanlığının bazı bakanlıklardan ve Devlet Planlama Teşkilatından ayrı görüş istemesinin büyük bir kırtasiyecilik doğuracağı endişesi ile gerekli görüşün bu bakanlığın kendi koordinatörlüğünde ilgili bakanlıklar ve kuruluşun temsilcilerinden kurulacak bir komisyondan alması sağlanmıştır. İlgili bakanlıklar arasında belediyeleri temsil etmesi ve haklarını koruması amacıyla İçişleri Bakanlığı da sayılmıştır.

Son bentte yönetmelikle ilgili hüküm düzenlenmiştir. Danışma Meclisi metninde yer alan «entegre» tabiri gereksiz görülerek metinden çıkarılmıştır. Çünkü birinci fıkrada yer alan «kombina» tabiri kombine kelimesinden türetilmiş olup kesimden, yan ürünlere, pazarlama ve taşımaya kadar bütün faaliyetleri kapsamaktadır. Ayrıca yönetmeliğin hangi konuları kapsayacağı açıklığa kavuşturulmuş ve hazırlanmasının sürüncemede kalmaması için görevli bakanlıklar belirtilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesi ile 1580 sayılı Kanununun 19 ncu maddesinin 5 nci fıkrasının sonuna eklenen bent, Hükümetin teklif ettiği şekilde benimsenmiştir.

3 ve 4 ncü maddeler yürürlük ve yürütme maddeleridir.
Raporumuz Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Komisyon Başkanı
Cumhur EVCİL
Kurmay Albay

Proje Yetkilisi
Altan ATEŞ
Muhabere Yarbay

Üye
Şerafettin TARHAN
İçişleri Bakanlığı
Tetkik, Pl. ve Koor. Krl. Ü.

Üye
İsmet DURMUŞ
Ticaret Bakanlığı
KİT Dairesi Bşk. V.

Üye
Mustafa BAŞDURAK
SSYB Temel Sağlık
Hizmetleri Gn. Md. Yrd.

Üye
Dr. Tuncer ÜNAL
Tarım ve Orman Bakanlığı
Veteriner İş. Gn. Md. Hay. Ür.
Kont. ve Tek. ve Mez. Gr. Bşk.

Üye
Muhsin DEMİREL
DPT Uzman Yrd.

Üye
Dilek ÜLGÜNAY
DPT Gıda Sek - Uzmanı

Üye
Rafet YAVUZ
Et ve Balık Kurumu
İşletmeler T. ve Sağlık
Kontrol D. Bşk.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1580 sayılı Belediye Kanununun 15 nci Maddesine Bir Fıkra, 19 ncu Maddesinin 5 No.lu Fıkrasına Bir Bent Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 3.4.1930 tarihli 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«77) Yukarıda 6 ncı ve 40 ncı fıkralarda yer alan hükümler; Belediyelerin gerekli muayeneleri yapmak yetkileri ve karşılığındaki hakları saklı kalmak kaydıyla, günün kesim teknolojisine ve sağlık şartlarına uygun nitelikte hayvan kesimi, et ve et mamulleri ve her türlü yan ürünlerinin (Bağırsak dahil) üretimi, bunların işlenmesi, iç ve dış piyasalarda pazarlanması ve taşınması konularında çalışmak üzere Devlet Planlama Teşkilatı ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının olumlu görüşleri de alınarak Ticaret Bakanlığınca kurulmasına izin verilecek özel ve resmî kombinalar için uygulanmaz.»

MADDE 2. — 1580 sayılı Belediye Kanununun 19 ncu maddesinin 5 nci fıkrasının sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

«15 nci maddenin 77 nci fıkrasında belirtilen faaliyetleri yapmak üzere kurulan kombinalar için, bu fıkrada yer alan hükümler uygulanmaz.»

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL
ETTİĞİ METİN

1580 Sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesinin İkinci Fıkrasına Bir Bent, 19 uncu Maddesinin 5 No. lu Bendine Bir Cümle Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 3.4.1930 tarihli 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

«77) Yukarıda 6 ncı bentde yer alan hükümler, belediyelerin gerekli muayeneleri yapmak yetkileri ve karşılığındaki hakları ile ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, günün kesim teknolojisine ve sağlık şartlarına uygun nitelikte hayvan kesimi, et ve et mamulleri ve her türlü yan ürünlerinin (Bağırsak dahil) üretimi, bunların işlenmesi, iç ve dış piyasalarda pazarlanması ve taşınması konularında çalışmak üzere, Devlet Planlama Teşkilatı ile Sağlık ve Sosyal Yardım, Tarım ve Orman Bakanlıklarının görüşleri ile alınarak Ticaret Bakanlığınca kurulmasına izin verilecek özel ve resmî kombinalar için uygulanmaz.»

Ancak entegre çalışan bu tür tesislerde sağlık kontrol ve muayene hizmetlerinin tam ve etkin bir şekilde yerine getirilmesi bir yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 2. — 1580 sayılı Belediye Kanununun 19 uncu maddesinin 5 inci bendinin sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

«15 inci maddenin 77 nci bendinde belirtilen faaliyetleri yapmak üzere kurulan kombinalar için, bu bentde yer alan hükümler uygulanmaz.»

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

İHTİSAS KOMİSYONUNUN TEKLİF
ETTİĞİ METİN

1580 Sayılı Belediye Kanununun 15 nci Maddesine Bir Fıkra, 19 ncu Maddesinin 5 No. lu Fıkrasına Bir Bent Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı,

MADDE 1. — 3.4.1930 tarihli 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«77) Yukarıda 6 ncı fıkrada yer alan hüküm dışında; belediyelerin gerekli muayeneleri yapmak yetkileri ve karşılığındaki hakları ve ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, günün kesim teknolojisine ve sağlık şartlarına uygun nitelikte hayvan kesimi, et ve et mamulleri ve her türlü yan ürünlerinin (Bağırsak dahil) üretimi, bunların işlenmesi, iç ve dış piyasalarda pazarlanması ve taşınması konularında faaliyetde bulunmak üzere Ticaret Bakanlığınca özel ve resmî kombinaların kurulmasına izin verilir.

Ticaret Bakanlığı bu izni vermeden önce kendi koordinatörlüğünde; İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım, Tarım ve Orman Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilatı temsilcilerinden oluşan bir komisyonun da görüşünü alır.

Belediye hudutları içinde veya dışında bu tür tesislerin kurulmasında; müracaat ve izin işlemleri, tesislerde aranacak asgari teknik, çevre ve genel sağlık şartları ile yapılacak sağlık kontrol ve muayene hizmetleri Ticaret Bakanlığının Koordinatörlüğünde İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Tarım ve Orman Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.»

MADDE 2. — 1580 sayılı Belediye Kanununun 19 ncu maddesinin 5 nci fıkrasının sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

«15 nci maddenin 77 nci fıkrasında belirtilen faaliyetleri yapmak üzere kurulan kombinalar için, bu fıkrada yer alan hükümler uygulanmaz.»

MADDE 3. — Danışma Meclisi Metninin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

21.4.1981

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Z. Baykara

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Adalet Bakanı
C. Menteş

Millî Savunma Bakanı V.
Prof. Dr. M. N. Özdaş

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı
İ. Türkmen

Maliye Bakanı
K. Erdem

Millî Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı V.
Ş. Kocatopçu

Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı
Prof. Dr. N. Ayanoglu

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. Baturalp

Ulaştırma Bakanı
N. Özgür

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
Ş. Kocatopçu

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. Bingöl

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İşleri ve Koop. Bak.
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Kültür Bakanı
C. Baban

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 4. — Danışma Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MILLÎ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 413

5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 31 nci Maddesine İki Geçici Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifinin Danışma Meclisince Reddolunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 2/12; M. G. Konseyi : 2/93)

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 119)

TC

Danışma Meclisi

Genel Sekreterliği

Kanunlar Müdürlüğü : 06 - 423

(2/12) 01 - 12

25 Mayıs 1982

Konu : Kanun Teklifi.

MILLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 24 Mayıs 1982 tarihli 96 ncı Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile reddedilen, Danışma Meclisi Üyesi Muammer YAZAR ve 12 Arkadaşının T. C. Emekli Sandığı Kanununun 31 nci Maddesine İki Geçici Fıkra Eklenmesi Hakkındaki Kanun Teklifi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

NOT : Bu teklif Genel Kurulun 17, 24.5.1982 tarihli 95 ve 96 ncı Birleşimlerinde görüşülmüştür.

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

T. C. Emekli Sandığı Kanununun 31 nci maddesine iki geçici fıkra eklenmesi hakkındaki Kanun teklifi, gerekçesi ile birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğine müsaade buyurmanızı arz ederiz.

5 . 1 . 1982

Muammer YAZAR
Abbas GÖKÇE

Nermin ÖZTUŞ

Fuat AZGUR

Kâzım ÖZTÜRK

Zeki YILDIRIM

Abdurahman YILMAZ

Atalay PEKÖZ

Osman YAVUZ

İsa VARDAL

A. Mümin KAVALALI

M. Nedim BİLGİÇ

Evliya PARLAK

GEREKÇE

Köylerimizin Sosyal, Ekonomik ve Kültürel kalkınma davasında çok yararlı hizmetler yapmış ve yapmakta bulunan Gezici Kadın Kursu Öğretmenlerine hem sabit bir göreve atanabilme, hem de mesleklerinde bir ileri kademeye geçebilme imkânlarını sağlamak amacıyla, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Ankara'da Kız Sanat Öğretmen Okulu (Kız Sanat Yüksek Öğretmen Okulu) adıyla iki yıl öğretim süreli bir okul açılmıştır. Pratik Kız Sanat Okullarına öğretmen yetiştirmekte olan bu okula gireceklerin Gezici Kadın Kursunda en az (5) beş yıl başarıyla öğretmenlik yapmış olmaları ve görevlerinden istifa ederek yeniden öğrenci statüsünde okula devamları öngörülmüştü.

Bilâhare kabul edilen ve 5965 sayılı Kanuna 4 madde ve 1 geçici madde eklenmesine ilişkin bulunan 874 sayılı Kanunla, adigeçen kurs öğretmenlerinin öğrenimlerine kadro maaşları ile devamlarını öngören bir hüküm getirilmiş bulunmaktadır. Bu hüküm yıllardır kırsal bölgelerde feragâtle çalışan öğretmenleri mağduriyetten kurtarma bakımından çok yararlı olmuştur.

Ancak; sözü edilen 874 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce bu okulda okumaya başlayarak mezun olmuş bulunanlar görevlerinden istifa ettirmek suretiyle okula alındıklarından, Kanunun sağladığı imkânlardan yararlanamamışlardır. Böylece bu öğretmenler, öğrenimlerinin devam ettiği sürece maaş almadıkları gibi, bu sürede geçen kıdemlerini de kaybetmişlerdir. Özellikle okulun ilk açıldığı yıllarda okula girişte belli bir yaşı geçmemiş olmak kaydının aranmaması, bu yıllarda okula, Köy Kalkınması konusunda önderlik etmiş Gezici Kadın kurslarının halk tarafından benimsenip, sevilmesi yolunda emek ve ömür harcanmış, en başarılı ve en kıdemli öğretmenlerin girmesine imkân hazırlanmıştır. Ne var ki; bu durumda asıl mağdur olanlar da, yine mesleğin en ağır yükünü çekerek feragat ve fedakârlıkla uzun yıllar köylerde hizmet gören bu öğretmenler olmuştur.

Bu itibarla, 847 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten evvel bu okuldan mezun olmuş bulunan ve sayıları 200'ü geçmeyen bu öğretmenlerin okulda geçen sürelerinin kıdemlerine sayılması, memleketimize büyük hizmetler vermiş olmakla beraber halen de Pratik Kız Sanat Okullarında başarı ile hizmet görmekte bulunan bu öğretmenlerin mağduriyetlerini bir ölçüde önleyeceği gibi, çalışma şevklerinin artmasında da önemli bir faktör olacaktır.

5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 31 nci Maddesine İki Geçici Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 8 . 6 . 1949 günlü ve 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 31 nci maddesine aşağıdaki geçici iki fıkra eklenmiştir.

«25 . 5 . 1967 günlü ve 874 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Haziran 1967 tarihinden önce Kadın Meslek Öğretmen Okulundan mezun olanların okulda geçen öğrenim süreleri öğretmenlikte geçmiş fiilî hizmet sayılır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde TC Emekli Sandığına yazılı olarak başvurular, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa 20 . 5 1976 günlü ve 2012 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile eklenen ek maddenin ikinci fıkrası uyarınca başvurma tarihindeki öğrenim durumlarına uygun olarak 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesi gereğince belirlenecek giriş derece ve kademeleri göstergelerinin o tarihte yürürlükte olan katsayı ile çarpımı sonunda bulunacak tutarlar esas alınarak yine o tarihteki kesenek ve karşılık oranlarına göre borçlandırılırlar.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC

Millî Güvenlik Konseyi
Bütçe - Plan Komisyonu

Esas No. : 2/93

Karar No. : 157

1 Haziran 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 24 Mayıs 1982 tarihli 96 ncı Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile reddedilen ve 25 Mayıs 1982 tarihinde Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğine sunulan «Danışma Meclisi Üyesi Muammer Yazar ve 12 Arkadaşının T.C. Emekli Sandığı Kanununun 31 nci Maddesine İki Geçici Fıkra Eklenmesi Hakkındaki Kanun Teklifi» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda;

3656 sayılı Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne Dair Kanununda değişiklik yapan 5695 sayılı Kanuna 4 madde ve 1 Geçici Madde eklenmesi ile ilgili 874 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Gezici Kadın Kursu öğretmenliklerinde en az beş yıl başarıyla hizmet vermiş olanların ücretsiz - burslu olarak sürdürdükleri 2 yıllık öğrenim sürelerinin 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uyarınca fiili hizmet süresinden sayılmasını sağlayacak düzenleme getirilmektedir.

Danışma Meclisinin Mali İşler ve Millî Eğitim Komisyonlarında ayrı ayrı incelenen teklif, öncelikle Mali İşler Komisyonunda bilgi ve görgü artırmaya yönelik ücretsiz - burslu sürdürülen bu öğrenim döneminin hizmet değerlendirilmesi kapsamına alınamayacağı gerekçesiyle reddedilmiş, daha sonra Millî Eğitim Komisyonu son komisyon olarak konuyu görüşerek 874 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra aynı şartları haiz kurs öğretmenlerine Kız Sanat Öğretmen Okulundaki öğrenimlerine kadro ve maaşlarıyla devamlarını ön-gören hüküm getirildiğinden, bu tarihten önce öğrenim görmüş öğretmenlerin meslek hayatlarında kıdem kaybetmelerine dolayısıyla mağduriyetlerine sebep olduğu gerekçesiyle teklifi kabul etmiştir.

Daha sonra Danışma Meclisi Genel Kurulunda görüşülen teklif yukarıda arz olduğu şekilde reddedilmiştir.

Komisyonumuz, fiili hizmet değerlendirmeleri ile ilgili değişikliklerin beraberinde sakıncalarda getirdiği ve bu konu üzerinde hassasiyetle durulması gerektiği kanısıyla Danışma Meclisi Genel Kurulunun ret kararını benimsemiştir.

Ayrıca; bugüne kadar gelen uygulamalarda maddeye fıkra veya fıkralar eklenmesi, maddenin değiştirilmesi veya kaldırılması şeklinde düzenlemeler yapılmasıyla birlikte, maddeye geçici fıkra veya fıkralar eklenmesi kanun tekniği açısından da mümkün görülmektedir.

Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
Hüsnü KÜÇÜKAHMET
Em. Amiral

Başkan Yardımcısı
Tanju ERDEM
Dz. Kd. Kur. Alb.

Başkan Yardımcısı
Haşmet YURTAL
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye
Turhan AKPORAY
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye
Tahsin EKİNCİ
Mly. Kd. Bnb.

Üye
Güven BOŞGELMEZ

Üye
Mehmet KÂMILOĞLU

Üye
Doğan KAYRAN

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 412

İnşa Halindeki Taşınmaz Malların Satın Alınmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/114; M. G. Konseyi : 1/374)

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 118)

TC

Danışma Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
06-411 (1/114) 01-976

13 Mayıs 1982

Konu : Kanun Tasarısı

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 12 Mayıs 1982 tarihli 93 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, İnşa Halindeki Taşınmaz Malların Satın Alınmasına Dair Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Vefik KİTAPÇIGİL
Başkanvekili
Danışma Meclisi Başkanı V.

NOT : Bu Kanun tasarısı Genel Kurulun 10, 12 . 5 . 1982 tarihli 92 ve 93 ncü birleşimlerinde görüşülmüştür.

TC

Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : KKTD/101-1150/07341

29 Aralık 1981

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 21 . 12 . 1981 tarihinde kararlaştırılan «İnşa Halindeki Taşınmaz Malların Satın Alınmasına Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Kamu idarelerinin taşınmaz mal satın almalarında uygulayacağı esaslar 2490 sayılı Kanunda kamulaştırma işlemlerine ait esaslar ise 6830 sayılı Kanunda düzenlenmiştir.

Satın alma işlemi için inşaatın bitmiş olması gerekmektedir.

Kamulaştırma sırasında inşa halindeki yapı kamulaştırıldığı takdirde geri kalan işlemin 2490 sayılı Kanun uyarınca ihaleye çıkarılması zorunludur. İnşa halindeki yapının noksan işleri için keşif hazırlamasında ki güçlük ve ihalenin, bir kısım malzemesi hazır olan inşaat sahibinden başka bir şahısta kalması ihtimali bu yolun uygulanmasını engellemektedir.

İnşaat sektöründeki yaygın uygulama, yapının belli bir seviyeye kadar müteahhit veya mal sahibi tarafından inşa edilmesi ve bu halde satılması, alınan peşinat ile inşaatın bitirilmesi şeklindedir. Kamu idareleri satın alma inşaat sözleşmesi şeklindeki âkit yapamadıklarından bu yolla bina almaları mümkün değildir. Bu imkânsızlıklar sonucu 4 - 5 ay içinde bitirilecek uygun fiyatlı yapılar yerine daha pahalı olan bitmiş yapıları almak zorunda kalmaktadır. Tamamlanmış yapıların sayısının azlığı fiyatları artıran bir etken olarak ortaya çıkmaktadır. Bitmiş binalarda hizmete uygun değişiklik yapılmasında ayrıca bir masraf yapmayı gerektirmektedir.

Şu andaki yaygın bina alma yöntemine uyum sağlamak, daha ucuz bedele bina alabilmek, ek bir masraf yapmadan hizmete uygun değişikliği yaptırabilmek için işbu tasarı hazırlanmıştır.

Tasarı ile darboğazda olan inşaat sektörüne küçük ölçüde de olsa yardımcı olunacağı, Devletin ihtiyacı olan binaları daha elverişli şartlarla satın alabileceği düşünülmektedir.

MADDE GEREKÇESİ

1 nci madde, Devlete inşa halindeki yapıları satın alma ve satın alınan yapının değeri oranında bir ödeme yapabilme yetkisi verilmektedir.

Ayrıca, inşaatın kalan kısmının tamamlanabilmesi için, binanın sahibi müteahhidi veya başka bir müteahhit ile pazarlıkla inşaat sözleşmesi yapma yetkisi verilmektedir.

2 nci madde, bu madde ile satın alınacak yapıların en az % 40'ının tamamlanmış ve 1983 mali yılı sonuna kadar biteceği belli olanlar arasından seçilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

3 ncü madde, tasarı geçici bir kanun olarak düşünüldüğünden 1983 bütçe yılı sonuna kadar yürürlükte kalması amacı güdülmüştür.

4 ncü madde, Kanunun Bakanlar Kurulunca yürütüleceği belirtilmiştir.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İnşa Halindeki Taşınmaz Malların Satın Alınmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Kamu ihtiyaçları için inşa halindeki binaları satın almaya, inşaatın tamamlanması için pazarlıkla inşaat sözleşmesi yapmaya ilgili Bakan yetkilidir.

MADDE 2. — Bu Kanun uyarınca satın alınacak binaların, Kanunun yayımı tarihinde, inşaatının en az % 40'ünün tamamlanmış olması ve inşaatın 1983 bütçe yılı sonuna kadar bitirileceğinin taahhüt edilmesi şarttır.

MADDE 3. — Bu Kanun 1983 bütçe yılı sonuna kadar uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

İnşa Halindeki Taşınmaz Malların Satın Alınmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2490 sayılı Kanun hükümlerine göre pazarlıkla, Devlet daire ve müesseseleri yerleşim ve mesken ihtiyaçları için inşa halindeki binalar satın almaya, inşaatın tamamlattırılması için inşaat sözleşmesi yapmaya ilgili bakan yetkilidir.

MADDE 2. — Bu Kanun uyarınca satın alınacak binaların, satın alma tarihinde, inşaatının en az % 40'ünün tamamlanmış olması ve inşaatın 1983 Bütçe yılı sonuna kadar bitirileceğinin taahhüt edilmesi şarttır.

MADDE 3. — Bu Kanun 1983 Bütçe yılı sonuna kadar uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
B. Ulusu

21 . 12 . 1981

Devlet Bak. - Başbakan Yrd.
Z. Baykara

Devlet Bak. Başbakan Yrd.
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Adalet Bakanı
C. Menteş

Millî Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı V.
Prof. Dr. İ. Öztrak

Maliye Bakanı
K. Erdem

Millî Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
Prof. Dr. N. Ayanoğlu

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. Baturalp

Ulaştırma Bakanı
N. Özgür

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
Ş. Kocatopçu

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. Bingöl

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İşleri ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Kültür Bakanı V.
İ. Evliyaoğlu

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC

Millî Güvenlik Konseyi

Bütçe - Plan Komisyonu

Esas No. : 1/374

Karar No. : 156

2 Haziran 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 12 Mayıs 1982 tarihli 93 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen ve 14 Mayıs 1982 tarihinde Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğine sunulan «İnşa Halindeki Taşınmaz Malların Satın Alınmasına Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda;

1. Bu tasarı çerçevesinde iki tür bina satın alınabilecektir. Bunlardan birisi idare binaları türüdür. Diğeri ise lojman olarak kullanılacak binalardır. Bu ihtiyaçların, yatırım programları çerçevesinde önceden planlanarak öncelik sırasına göre karşılanması gerekmektedir. Özellikle, idare binalarının yerleri ile inşaa ve mimarî karakterlerinin kamu hizmetlerinin gerektirdiği her türlü ihtiyacı karşılayacak şekilde, önceden projelendirilerek gerçekleştirilmesinin önemi aşikârdır.

2. Devletin, 2490 sayılı Kanuna göre ihale ettiği inşaatlara ait istihkaklar, müteahhitlere, nakit sıkıntısı nedeni ile zamanında ödenemez iken, kısmen inşaa edilmiş binaların satın alınarak tamamlattırılması, birbirleri ile bağdaşmamaktadır.

3. Tasarıya göre en az % 40'ı tamamlanmış inşaatın satın alınması ve 1983 yılı sonuna kadar da bitirilmesi öngörülmektedir. Geçmiş yıllardaki tecrübelerle göre, inşaatlar genellikle, taahhüt edilmesine rağmen zamanında bitirilememektedir. Bu tasarının kanunlaşarak uygulamaya geçilmesi halinde, satın alınacak birçok inşaatın da 1983 yılı sonuna kadar bitirilemeyeceği tahmin edilmektedir. Bu durumda ise, yeni bir kanunla sürenin uzatılması cihetine gidilecek ve bu kanunun öngördüğü satın alma usulü, devamlılık kazanacaktır. Böyle bir durum, Devletin şimdiye kadar uyguladığı bina inşaa ve satın alma usulünde, temelde bir değişiklik yapma anlamına gelecektir.

4. Kanunda tespit edilecek asgari inşaat nispeti yüksek tutulursa, inşaatla ihtiyaca göre tādilat yapma imkânı bulunamayacaktır. Nispetin düşük tutulması halinde ise, bu tür bir yapının gerekçede ifade edildiği şekilde satın alınmasından beklenen maksat hâsıl olmayacaktır, Her iki halde de kanunun uygulanmasında müşküllatla karşılaşılacaktır. Ayrıca, inşaatın hangi oranda bittiğinin tespiti çok değişik şekillerde uygulanabilecektir.

5. Tasarının 1 nci maddesi ile satın alma yetkisi bakanlara verilmektedir. Bu yetki, uygulamada değişik şekillerde kullanılabilir. Ayrıca, her bakanın ayrı ayrı satın almaya karar verdiği yarım kalmış inşaatlar; müteakip yıl bütçelerini de, toplam tutarının ne kadara baliğ olacağı bilinmeyen ödenek tahsisi açısından bağlayacaktır.

6. Yarım kalmış inşaatların kısa sürede tamamlattırılması amaçlanmakta ise de gerek inşaatın satıcısına ve gerekse bir başkasına istenilen sürede tamamlattırılmasının bir garantisini bulunmamaktadır.

7. Kamu ihtiyacı için yapılacak inşaatla verilen ruhsat ile özellikle mesken ihtiyacı için yapılacak inşaatla verilen ruhsat farklı olacağından, sonunda hukukî ihtilaflara yol açacaktır.

Yukarıda arz olunan gerekçelerle tasarının kabulü Komisyonumuzca uygun görülmemiştir.

Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan

Hüsnü KÜÇÜKAHMET

Em. Amiral

Kâtip Üye

Turhan AKPORAY

Mily. Kd. Alb.

Başkan Yardımcısı

Tanju ERDEM

Dz. Kd. Kur. Alb.

Kâtip Üye

Tahsin EKİNCİ

Mily. Kd. Bnb.

Başkan Yardımcısı

Haşmet YURTAL

Mily. Kd. Alb.

Üye

Güven BOŞGELMEZ

Üye

Mehmet KÂMILOĞLU

Üye

Doğan KAYRAN